

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

AB UYUM KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

15 Mayıs 2013 Çarşamba

AB UYUM KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

15 Mayıs 2013 Çarşamba

----0----

K O N U

Silah Kanunu Tasarısı

Sayfa

1:20

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:20

H. Yusuf KARABABA (Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Güvenlik Daire Başkanı)	1:4, 6, 15, 17:18, 18:19
Afif DEMİRKIRAN (Siirt)	1, 4, 10:11, 14, 17
Ercan CANDAN (Zonguldak)	4, 11:12
Ege ERKOÇAK (Avrupa Birliği Bakanlığı Temsilcisi)	4:5, 15:17
Hakan KANDEMİR (Jandarma Genel Komutanlığı Temsilcisi)	6
Berna ÇAPÇIOĞLU PEHLİVAN (Umut Vakfı Koordinatörü)	6:7
Nazmi GÜR (Van)	9:10, 19:20
Ayşe Eser DANIŞOĞLU (İstanbul)	10
Yıldırım M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş)	11, 13:14, 17, 18
Ali ŞAHİN (Gaziantep)	12:13, 15, 19
Aylin NAZLIAKA (Ankara)	14:15, 18, 19

Açılma Saati: 10.39

Kapanma Saati: 12.30

15 Mayıs 2013 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.39

BAŞKAN: Mehmet S. TEKELİOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Haluk ÖZDALGA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Umut ORAN (İstanbul)

SÖZCÜ: Ercan CANDAN (Zonguldak)

KÂTİP: Ahmet Kenan TANRIKULU (İzmir)

(Oturum, Başkan Vekili Haluk Özdalga tarafından açıldı)

_____0_____

BAŞKAN – Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun 24'üncü Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı On Beşinci Toplantısını açıyorum. Yeterli çoğunluğumuz vardır.

Değerli Komisyon üyeleri, kamu kuruluşlarının ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, değerli medya mensupları; hepinize hoş geldiniz diyorum.

Bugün gündemimizde Silah Kanunu Tasarısı var. Silah Kanunu Tasarısı'nı tali komisyon olarak görüşeceğiz. Türkiye'de ateşli ve ateşsiz silahların kullanımıyla ilgili mevzuatı belirleyen iki tane kanun var: Bunlardan bir tanesi 1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Kanun, ikincisi de 1981 tarihli ve 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarına Dair Kanun. Şimdi, bu önümüzdeki tasarıyla bu iki kanun birleştiriliyor, tek bir yasal mevzuat hâline getiriliyor bir açıdan. İkinci yönü itibarıyla da Avrupa Birliği'nin 91/477 sayılı Direktif'i var, bu direktifin adı Ateşli Silahların Temini ve Sahip Olunma Usullerinin Kontrolü. Bu direktif ile de olabildiğince kendi mevzuatımızın uyumlu hâle getirilmesi amaçlanıyor, böyle bir durum var, bunları görüşeceğiz.

Hemen, toplantımıza devam etmeden önce bir konuyu da arkadaşlarımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonu üyesi arkadaşlarımıza ifade etmek istiyorum. Biliyorsunuz, COSAP ve COSAC toplantılarına katılımı ilgili bir metin var. Bu katılımı ilgili, kimlerin katılacağıyla ilgili bir karar almamız gerekecek. Toplantımızın sonunda da bunu oylayacağız. Size yazılı olarak dağıtılıyor, dağıtılacak.

Şimdi, tasarının görüşmelerine isterseniz başlayalım fakat görüşmelere geçmeden önce, daha önce de görüştüğümüz tasarılar da olduğu gibi, biliyorsunuz tali komisyon olarak görüşüyoruz. Tasarının maddelerini görüşmemeyi, geneli üzerinde görüşme yapmamızı ve geneli üzerinde görüşme yaparken isteyen arkadaşlarımızın tasarının maddeleriyle ilgili görüşlerini, önerilerini de dile getirmelerini oylarınıza sunacağım.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu çerçevede yapacağız görüşmelerimizi ve müzakerelerimizin sonunda da -şunu da ifade edeyim- burada bütün arkadaşlarımızın ifade ettiği görüşleri Komisyon raporumuza dâhil edeceğiz ve Komisyonumuzun görüşü olarak İçişleri Komisyonuna ileteceğiz.

Ben izninizle bakanlıklardan gelen temsilcilere önce söz vereyim, sonra sivil toplum kuruluşlarından ve diğer kurumlardan gelenler varsa, söz almak isteyenler varsa onlara söz vereceğim, sonra da üyelerimize.

Evet, söz almak isteyen arkadaşlarımız, kayıtların sağlıklı olması açısından sözlerinin başında lütfen kendilerini bir tanıtsınlar, isimlerini ve sıfatlarını.

Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI H. YUSUF KARABABA – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri, değerli katılımcılar; dün bir ön görüşmede bir araya geldiğimiz konuyla ilgili olarak, silah yasasıyla ilgili olarak ifade ettiklerimi tekrar, kısmen ifade etmek istiyorum. Ayrıca bir sunumumuz var.

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Sunum var mı, slayt var mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI H. YUSUF KARABABA – Bir sunumlu slayt var, o slaytta ne kadarını takip edeceğimiz takdirlerinizde, hızlı geçebiliriz, onların bir kısmını vurgu yaparak geçeriz, diğer detay olanlarını da hızlı geçebiliriz.

Malumunuz, bu yürürlükte olan mevzuat Sayın Başkanımızın da dediği gibi 6136 sayılı Kanun, 2521 sayılı Kanun, bir de şu anda alt komisyondaki çalışmada katılan ve şu anki çalışmalarda bu mevzuata katılımı öngörülen 5729 sayılı Kanun var ki, bu da halk tabiriyle kuruski mevzuatıyla ilgili olarak bir mevzuat, bu da şu anda dâhil edilmiş gözüküyor.

Avrupa Birliği'nin 91/477/AET sayılı Direktifi doğrultusunda, bir uyumlaştırmayla birlikte ancak bu bahsettiğimiz yasaların da günümüzün koşullarına, ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde tasarlanmış olan bu çalışmayla ilgili olarak özellikle bulunanlar, silah kategorileri, silah ruhsatı için eğitim verilmesi konusu, silahlar için merkezî bilgi sisteminin kurulmuş olması zikredilebilir.

Yeni kanunda yer alan düzenlemelerle ilgili olarak, İçişleri Bakanı ve Millî Savunma Bakanının da silah armağan edebilmesi düzenlenmektedir.

Mevcut kanunlarımızda silahlar sadece yivli ve yivsiz olarak ayrı ayrı kanunlarda düzenlenmişken kanun kapsamındaki tüm silahlar arz ettikleri özellik ve önem derecelerine göre ruhsata tabi, yasaklanmış, izne tabi ve bildirim tabi olmak üzere dört kategoriye ayrılarak yeni bir silah sınıflandırma sistemi getirilmektedir.

Ateşli silah dışında kalan kesici, delici veya saldırı ya da savunma silahı olabilecek aletler tekrar düzenlenmekte, hakkında düzenleme bulunmayan arbalet, kelepçe bıçaklar, elektroşok cihazlar, susturucular, lazerli hedef noktalayıcılar, gece görüş sistemleri gibi aletler yasa kapsamına alınarak üretimi, bulundurulması, nakli ve benzeri hususlar düzenlenmektedir. Bunlar daha önceki mevzuatta bulunmayan konular.

Yivsiz tüfeklerin üretimi için izin verme yetkisi İçişleri Bakanlığından Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına devredilmektedir ancak ortak çıkarılacak bir yönetmelik çerçevesine bağlanmaktadır bu konu.

Havalı silahların üretimi, edinimi ve taşınması belirli bir usule bağlanarak on sekiz yaşından küçük olanların bu silahları almalarının önüne geçilmesi ve gerçek silahlardan ayırt edilmesini kolaylaştıracak şekilde işaretlenmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Silah ithal ve satış yetkisi Savunma Sanayii Müsteşarlığı adına Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunda bulunmasına karşın özel şartları haiz kişi ve kurumların silah ithal edebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu "Millî Savunma Bakanlığı -konuştuğumuz konuyla- Jandarma Genel Komutanlığı, Mîl Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, yasaların kendilerine verdiği görevi yapmak üzere ihtiyacı olan malzemeler" şeklinde geçmektedir. Tabii, orada Gümrük de var.

Sahil Güvenlik Komutanlığı, Gümrük de var, genel kolluk olarak tabii.

Yetkili bayiler tarafından satışı yapılacak silah ve mühimmatın, ülke düzeyinde takibinin yapılabilmesi amacıyla, bayilerin bağlı olduğu merkezî bir bilgisayar sistemine kaydedilmesi zorunluluğu getirilmektedir.

Kamu düzeni ve toplum güvenliği bakımından kişilerin silahlanmaya özendirilmemesi için silah ve aksamı ile mühimmatının basın ve yayın yoluyla reklam ve tanıtımı yasaklanmaktadır.

Kişilerin adlarına kayıtlı bulunan silah veya malzemelerin talep doğrultusunda Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından imha edilebilmesi düzenlenmektedir.

Kamu kurumlarına, üretim kuruluşlarına ve müzelere bedeli mukabilinde silah devir ve hibe edilmesi düzenlenmektedir.

Tüfeklerin ruhsat alabilme yaşı burada yirmi bir olarak bir çalışma vardı ancak İçişleri Komisyonumuzda ve gelen taleplerde şu anda bu yivsiz tüfeklerle ilgili olarak on sekiz gözüküyor şu andaki çalışmada. Burada her ne kadar sunumda yirmi bir olarak gözüküyorsa da o yani metinde de on sekiz gözüküyor, çalışmada yirmi bir olarak düşünülmüştü ancak çünkü alt komisyon çalışmalarında yivsiz tüfeklerle ilgili on sekiz olarak geçeceği şeklinde bir çalışma var şu anda efendim.

Silah ruhsatı talebinde bulunan kişinin silah bilgisi, atışı, mevzuat ve yükümlülüklerle ilgili konularda eğitim almış olması şartı getirilmektedir.

Kanun kapsamında sayılan suçlardan "altı aydan fazla" yerine "bir yıldan fazla" cezaya mahkûm olanlara silah ruhsatı verilememesi düzenlenmektedir.

Terörle Mücadele Kanunu kapsamında -3713- korumaya alınanlara suçlara ilişkin şartlar aranmaksızın, yani bu çerçevede eğeri bir kişi koruma altına alındıysa, koruma kararı çıkarıldıysa diğer durumuna bakılmaksızın silah verilmiş olabilecek. Gene, hayatı tehlike içinde bulunanlara ilde oluşturulacak komisyon görüşü üzerine valinin onayıyla... Burada da yine bir detaya dikkat çekmek

istiyorum. Burada somut bulgular, veriler üzerinden kolların yapacağı araştırma, komisyonun görüşü üzerine sayın valinin onayıyla olmuş olacak. Yine, İçişleri Bakanınca uygun görülenlere bütün bu durumlardan yararlanmayanlara, bütün bu durumlarda yine ihtiyacı olanlara belli şartlara bağlanmak suretiyle uygun görülenlere silah ruhsatı verilebilmesi düzenlenmektedir.

Ateşli silahlarla işlenen suçlarda olayların aydınlatılması ve suçluların daha hızlı bir şekilde yakalanması maksadıyla, ruhsata bağlanan silahlardan numune boş kovan ve çekirdek alınması hususu getirilmektedir.

Silah ruhsat işlemlerinde satış veya bağışa ilişkin devir sözleşmesinin noterler veya ruhsat işlemini yürüten ilgili kolluk birimince de yapılabilmesi düzenlenmektedir.

Ruhsatlı silahların, zorunlu hâllerde ruhsatı veren mercinin bilgisi dâhilinde başka kişiler tarafından da muhafaza edilebilmesi düzenlenmektedir.

Armağan silahların vefat durumu dışında on yıl içinde başkasına devredilememesi düzenlenmektedir.

Bakanlar Kurulu üyeleri, milletvekilleri, bakan yardımcılar, mülki amirler, hâkimler, savcılar, emniyet hizmetleri sınıfı mensupları, MİT personeli, askeri personel gibi kişilerden intikal eden silahların hatıra silahı sayılması ve böylece ruhsatlarının harçtan muaf olması düzenlenmektedir, bu da ilk devirde ve bir kereye mahsus olarak.

Silah ruhsatı vermeye yetkili tek merci valilik olarak düzenlenmektedir.

Valilerin silah ruhsat işlemlerine ilişkin yetkilerini gerekli görmeleri hâlinde kendilerine bağlı bulunan mülki amirlere -vali yardımcılara dâhil- veya genel kolluk amirlerine devredebilmeleri sağlanmaktadır.

Bakan yardımcılara, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterine, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanına, Cumhurbaşkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreter yardımcılara ile Cumhurbaşkanlığı Koruma Başkanına kamu görevlisi silah taşıma ruhsatı verilebilmesi düzenlenmektedir.

On yıl görev yaptıktan sonra ayrılan mülki amirler, hâkimler, savcılar ve kolluk görevlilerinin harçsız olarak silah ruhsatı alabilmesi düzenlenmektedir.

Silahla girilemeyecek yerlerin kapsamı genişletilerek alkollü içki tüketilen eğlence yerleri ile düğün salonları bu kapsama dâhil edilmektedir. Silahla girilemeyecek yerlerin kapsamının genişletilmesi konusunda valilere yetki verilmektedir.

Kıbrıs ve Kore gazileri ile korucuların silah ruhsatlarının harçtan muaf olması düzenlenmektedir.

Atış poligonlarının açılması için izin verme yetkisi Bakanlığımızdan Gençlik ve Spor Bakanlığına devredilmektedir.

Tamir için tamirhaneye bırakılan silahların... Burada bir gün konusu var, bu günü kanunda zikretmeyelim şeklinde bir yaklaşım oldu çünkü çalışmamızda İçişleri Alt Komisyonunda, bu, ihtiyaca göre yönetmelikte düzenlenecek, yine tamirhanede kalacak süre orada belirlenecek, zorunlu hâllerde bu sürenin bir defaya mahsus uzatılabileceğine ve bu silahların tamirhanede teşhir edilemeyeceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Suçlar ve kabahatler, yeni ceza kanunlarına uygun hâle getirilerek, birbirinden ayrılmakta ve daha önce karşılığı bulunmayan bazı fiiller suç ve kabahat olarak yeniden belirlenmekte, özellikle mevcut mevzuatta bildirim gibi yönetmeliğin 16'ncı maddesine tekabül eden konular kabahat nevinden değerlendirilerek para cezasına dönüştürülmüştür.

Piroteknik maddeleri saldırı veya savunma amacıyla, can veya mal güvenliği bakımından tehlike doğuracak biçimde kullanan ve bulunduran kişilerin cezalandırılması düzenlenmektedir ki bu konu daha çok toplumsal olaylarda kullanılan havai fişek ve benzeri maddelerle ilgili olarak gündeme gelmiş ve buraya alınmış bir konudur.

Silah taşıma ruhsatının verililiş sebebine ilişkin şartları kaybettiği hâlde durumu altı ay içinde yetkili kolluk birimine bildirmeyen kişilerin idari para cezası ödemeleri kaydıyla tekrar silah ruhsatı alabilmeleri düzenlenmektedir. 16'ncı madde, yönetmeliğin 16'ncı maddesi ayrı düzenleniyor ama bu, kanunda 6'ncı maddeye tekabül ettiği için -6136'da- özellikle zikredilmiştir burada.

Uyuşturucu veya keyif verici madde ya da alkollü içki kullanmış olarak silah taşıyanların idari para cezası ile cezalandırılmasına ve ikiden fazla bu suçu işleyenlerin taşıdıkları silahın müsadere edilmesine ilişkin hüküm getirilmektedir. Bunun detay bilgileri de atıfla yönetmelikte düzenlenecek. Yani alkolün miktarı trafikle ilgili olarak eş değerde tutulacak, bu da bir ruhsat hâli olarak değerlendirilmiş olacak.

Polis ve Jandarma birimlerinde yapılan işlem sonucu müsadereye veya mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilen silahların İçişleri Bakanlığına teslim edilmesi düzenlenmektedir.

Emniyet hizmetleri sınıfı personeline marka ve modelleri Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenecek olan tabancalardan bir adet tabancanın talebe bağlı olarak bedeli mukabilinde verilmesi düzenlenmektedir.

Standart dışı silahların yönetmelikle belirlenecek esaslar çerçevesinde Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından satılması düzenlenmektedir.

Verilen hizmetlerden alınacak ücretlerin tahakkuk, tahsil, tasarruf ve harcama usul ve esaslarının Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi düzenlenmektedir.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce alınmış izinlerin geçerli sayılması ve böylece olası mağduriyetlerin önlenmesi, geçici bir maddeyle düzenlenmektedir.

Arzımız bu kadar, soru olursa cevaplamaya hazırız efendim.

BAŞKAN – Sayın Yusuf Karababa, teşekkür ederiz.

Şimdi, bir de isterseniz Avrupa Birliği Bakanlığından gelen arkadaşlarımıza söz verelim.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Bir şey soracaktım ama.

BAŞKAN – Şimdi mi sormak istiyorsunuz?

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Sizin de dikkatinizi çekti mi bilmiyorum ama...

BAŞKAN – Buyurun.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Burada gözüme takılan bir şey oldu. Silahların işte, alkollü eğlence yerlerine de artık girilebilmesi bu silahla ona izin...

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Girilmemesi...

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Girilmesi diye ben orada... Genişletildi...

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Girilmemesi, girilmemesi.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Tamam o zaman.

BAŞKAN – Evet, zaten Avrupa Birliği Bakanlığının Temsilcisine söz vereceğim, sorularımızı bu sunumlardan sonra da yapabiliriz.

Buyurun.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri, değerli bürokrat arkadaşlar, STK'ların temsilcileri; özellikle biz bu Silah Kanunu Tasarısı'nı Avrupa Birliği müktesebatına uyum açısından inceledik. Silah Kanunu Tasarısı içerik itibarıyla AB müktesebatı olarak iki faslımızı ilgilendiriyor: 1'inci Fasl "Malların Serbest Dolaşımı" faslı, diğer faslı da 24'üncü Fasl "Adalet, Özgürlük ve Güvenlik" faslı. Konuya ilişkin mevzuat 91/477/AET sayılı Silahların Edinimi ve Mülkiyetinin Kontrolü Hakkındaki Direktif. Ayrıca söz konusu direktif 2008 yılında 2008/51/AB sayılı Direktif ile değiştirilmiştir. Bu direktif çerçevesinde ateşli silah alımı ve bulundurulmasıyla diğer üye devletlere naklini belirleyen kurallar düzenleniyor. Direktif sadece ateşli silahları ele almış olup iki tane de temel ek belirliyor: Birinci ekinde ateşli silahların dört kategorisi belirleniyor; yasak silahlar, izne tabi ateşli silahlar, beyana tabi ateşli silahlar ve diğer ateşli silahlar olarak sınıflandırma yapılmış. İkinci ekinde ise ortak bir ruhsat niteliğini taşıyabilecek ateşli silahlar Avrupa kartı için temel teknik özellikler var. Bu ekte de bu ruhsatın içinde hangi bilgiler olmalı...

Direktifle ateşli silahların bir üye devlete kesin olarak nakli konusunda silah bulundurma ruhsatına dayalı bir usul öngörülüyor. Bu kapsamda ateşli silahlar Avrupa kartı gerekliliği getiriliyor. Ateşli silahlar Avrupa kartı ateşli silahları yasal yoldan elinde bulunduran ve kullanan kişinin istemi üzerine de üye devletler tarafından verilebiliyor. Ayrıca silah alımı ve bulundurulması konusunda üye devletlerin direktiftekinden daha az olmamak kaydıyla sınırlayıcı hükümler koyabilmeleri de öngörülüyor direktifin 3'üncü maddesinde.

Bu çerçevede tabii, Avrupa Birliği ilgili uluslararası anlaşmaları da dikkate alıyor. Türkiye'de silah ticaretinin uluslararası düzeyde denetiminin sağlanmasına yönelik AB'nin de taraf olduğu sınır aşan örgütlü suçlara karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek Ateşli Silahlar, Parçaları ve Aksamaları ile Mühimmatının Yasa Dışı Üretimine ve Kaçakçılığına İlişkin Protokolü'ne 12 Şubat 2004 tarihli 5095 sayılı Uygun Bulma Kanunu neticesinde taraf olmuş. Ayrıca yine Avrupa Birliği bünyesinde Birleşmiş Milletlerin bahse konu protokolüne uyum sağlamak amacıyla da 18 Haziran 1991'de bu bahsettiğimiz 91/477/AET sayılı Silahların Edinimi ve Mülkiyetinin Kontrolü Hakkında Direktif yürürlüğe girmiş. Ayrıca da yine üyesi bulunduğumuz Avrupa Konseyi çerçevesinde, 28 Haziran 1978 tarihli Ateşli Silahların Kişiler Tarafından Alımının, Bulundurulmasının Denetimine İlişkin Sözleşmesi 1 Temmuz 1982'de yürürlüğe giriyor. Türkiye 3 Nisan 1979 tarihinde imzalamakla beraber bugüne kadar bu sözleşme onaylanmış değil.

Mevcut silah kanun tasarımızın Türkiye'nin AB Müktesebatına Uyum Programı'yla bir bağlantısı var. Özellikle 2007 yılında AB'ye üyelik perspektifi ile 2007-2013 döneminde AB müktesebatına uyumun tamamlanmasını hedefleyen bütüncül bir program olarak ele aldığımız, o dönem Kalkınma Bakanlığımız tarafından koordinasyon çalışmaları yapılan, Türkiye'nin AB Müktesebatına Uyum Programı 2007-2013 kapsamında da Silah Kanunu Tasarımız 2013'e kadar yürürlüğe girmesi gereken kanun tasarıları arasında yerini alıyor ki o dönemde bir kanun tasarımız mevcut. Şu anda Sayın Başkanımızın da belirttiği gibi hâlihazırda İçişleri Komisyonunda biraz daha güncellenmiş hâliyle çalışmalar da yürütülüyor. Baktığımız zaman Silah Kanunu Tasarısı 1'inci Fasil -yine bahsetmiştim- "Malların Serbest Dolaşımı" ve 24'üncü Fasil "Adalet, özgürlük, güvenlik" başlıkları arasında çıkarılması öngörülen düzenlemeler arasında. Dolayısıyla da, tasarımın kapsamı açısından AB müktesebatına uyum programıyla da uyumlu olduğunu görebiliyoruz.

Türkiye, bu direktife yani şu anda Silah Kanunu Tasarımıza da hazırlanırken esas alınan direktife uyum yükümlülüğü konusunda bir parça da bilgi vermek isterim. Bu kapsamda malların serbest dolaşımı 1'inci Fasil. Bildiğiniz gibi 11 Aralık 2006 tarihli Genel İşler ve Dış İlişkiler Konseyinin kararı çerçevesinde ek protokol konusu. Kıbrıs konusuyla ilişkilendirilerek askıya alınan 8 fasıl arasında yer alıyor. Dolayısıyla 1'inci Fasil çerçevesinde bizim şu anda müzakerelerimiz bloke edilmiş durumda AB tarafından, AB Konsey kararıyla. Dolayısıyla da şu aşamada yürütülen müzakerelerimiz mevcut değil.

Yine, 24'üncü Fasil "Adalet, özgürlük ve güvenlik" faslı, tabii, 24'üncü Fasil kapsamında da sizlerin de bildiği gibi çok önemli mevzuat değişiklikleri geçtiğimiz dönemde yapıldı, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu gibi. Yani Türkiye, çalışmalarını bu alanda hızlı bir şekilde yürütüyor ancak yürütmekle beraber bu faslımız da 8 Aralık 2009 tarihli Genel İşler Konseyi toplantısında Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin yine tek taraflı siyasi blokajına tabi. Ancak tabii ki bu kanun kapsamını içeren hususlar 3 Ekim 2005 yılında başlayan tarama sürecinde "malların serbest dolaşımı" konulu tarama toplantısında da ele alınmış. Bu toplantıda AB tarafı bu Silah Kanunu Tasarısı'na ilişkin olarak ateşli silahların AB alanı içinde serbest dolaşımı mümkün olan sıradan mallar olmamasından hareketle direktifin genel amaca uygun tedbirler alınarak AB alanı içinde yani sadece AB üyeleri çerçevesinde belli ateşli silahların dolaşımına ilişkin bir sistem oluşturmak amacıyla bu direktifi hazırladığını belirtmiş. Ayrıca da direktifin üçüncü ülkelerle olan yani Türkiye gibi üçüncü ülkelerle olan silah dolaşımını uygulanmayacağını da belirtmiş. Dolayısıyla bu direktifin esasen kapsamı tamamen AB üye ülkelerini ilgilendiriyor. Tabii biz, müzakere sürecinde olan bir ülke olduğumuz için ve uyum çalışmalarımızda belli programlar gerek ulusal program gerek AB müktesebatına uyum programı çerçevesinde yürüttüğümüz için, biz, uyumlaştırma çalışmalarımızı da yürütüyoruz.

Yine, bu çerçevede her ne kadar bloke fasılları olmakla beraber ve sadece AB içi bir alanı düzenlemekle beraber söz konusu direktife uyum konusunda 2012 İlerleme Raporu'nda 1'inci Fasil kapsamında "Ateşli silahlar konusunda herhangi bir ilerleme kaydedilmemiştir." kaydı da bulunmakta. Bu kapsamda AB'ye üyelik sürecimizde her ne kadar doğrudan AB müktesebatına uyum sağlamamız gerekse de direktife uyum konusunda, zamanlama konusunda AB Bakanlığı açısından çok önemli bir aciliyeti yok. Öte yandan, direktif sadece AB ülkeleri alanı içinde belli ateşli silahların dolaşımına ilişkin sistemi oluşturmak amacıyla da hazırlanmış. Tabii ki Silah Kanunu Tasarımızla AB müktesebatına yaklaşma çok önemli olmakla beraber, bir yandan da aciliyeti olmadığını da değerlendiriyoruz. Ancak bu aciliyeti olmaması mevcut Silah Kanunu Tasarımızı zaten çok dikkatle hazırlanmış, biz de dikkatle inceledik, çünkü toplantımızda da arkadaşlarımız ele aldı. Muhakkak AB'nin mevcut bahsettiğimiz direktifinden tam uyum sağlamayan bazı özellikler içermekle beraber genel hatlarıyla da uyumlu olarak değerlendiriyoruz. Eğer uygun görürseniz -detaylar konusunda soru olursa görüşümüzü hazırladık herhangi bir soruya karşılık- şu aşamada madde kapsamındaki detaylara girmeyi sizin takdirinize bırakıyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Erkoçak, çok teşekkür ederiz.

Şimdi, askerî kurumlardan gelen temsilciler var, Jandarma Genel Komutanlığından, Sahil Güvenlik Komutanlığından, bu temsilcilerden söz almak isteyenler varsa...

Söz vereceğim.

Buyurun.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI TEMSİLCİSİ HAKAN KANDEMİR – Bilindiği gibi, Silah Kanunu Tasarısı hakkında daha önceki dönemde de hem Komisyonunda hem alt komisyonda çalışmalar yapılmıştı. Biz, bu, sizin önünüze gelen tasarımın ilk hâline ilişkin görüşlerimiz alt komisyonda görüşülmüştü ve alt komisyonda bir metin kabul edilmişti. Şu anda sizin kabul edeceğiniz metnin hangisi olduğunu bilemiyoruz, usulünüzü de bilemiyoruz. Biz, alt komisyondan geçen metne mutabık kalmıştık çünkü biraz

önceki arzlarda bu mutabık kalınan kısımlara değinildiği gibi mutabık kalınmayan bir kısım vardı, o da arza sunuldu. Sizin hangi metni kabul edeceğinizi de tam bilemiyoruz ama biz Jandarma Genel Komutanlığı olarak alt komisyondan geçen metinde mutabıkız. Orada özellikle iki konuda başta itirazlarımız vardı. O itirazlarımız giderilmiş durumda.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi, bizim tabii alt komisyonun kabul ettiği “alt metin” dediğiniz geçtiğimiz dönem İçişleri Komisyonu bünyesinde kurulan alt komisyonun kabul ettiği metin. Bize şu anda gelen metin ise İçişleri Bakanlığı tarafından bu dönem içinde tekrardan yenilenen metin. Bu metinlerle ilgili bazı tabii soru işaretleri var. Ben, onlara kendim daha sonra söz aldığımda değineceğim. Mesela hemen ifade edeyim, Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcisi Sayın Karababa’nın yaptığı sunum da zaten bu metinden farklı bazı hususları da içeriyor galiba. Doğru mu söylüyorum?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI YUSUF KARABABA - Doğru efendim.

BAŞKAN – Evet. Yani böyle bir durum var. Onlara ben daha sonra söz aldığımda açıklık getireceğim.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI TEMSİLCİSİ HAKAN KANDEMİR - O zaman iki maddeyle ilgili kısaca bir şey söyleyeyim.

5’inci maddesinde şimdi tasarının şu anki size gelen metinde ithalle ilgili Savunma Müsteşarlığı veya yetkilendireceği bir kamu kuruluşu tarafından ihtiyaçlarını karşılamak üzere yani bir sınırlandırma yok ithal konusunda fakat alt komisyonda kabul edilen metinde “Kanunların verdiği görevi yapmak üzere” diye bir sınırlandırma getirilmişti. Biz bu sınırlandırmanın getirilmesini yine ruhsat konusunda sadece valiliklerin değil, yine eskiden olduğu gibi, bu alt komisyondan geçen metinde olduğu gibi kuvvet komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına da kendi silahlarına ilişkin bu yetkinin verilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Tamam, çok teşekkür ederim Albayım. Yalnız şöyle bir şey ifade edeyim: Ben konuşmamda da daha ayrıntılı olarak gireceğim. Biz bu Komisyonda özellikle Avrupa Birliği mevzuatını ilgilendiren hususlarla ilgili görüşler ve öneriler geliştirip, ifade edip bunları İçişleri Komisyonuna sunacağız. Bu görüşlerinizi de tabii, İçişleri Komisyonunda vurgulamanız da çok uygun olacak.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI TEMSİLCİSİ HAKAN KANDEMİR – Alt komisyonda zaten alt komisyon metni üzerinden gidileceği söylendi de yani usulü bilmediğimiz için...

BAŞKAN – Tabii, tabii, teşekkür ederim.

Kamu kuruluşlarından gelen arkadaşlarımızın açıklamaları, sunumları bitti.

Şimdi, bir de Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan söz isteyenler var ama bir sivil toplum kuruluşu var aramızda Umut Vakfı. Zaten biraz önce de bir metin hazırlamışlar, onu dağıttık, ona söz vereceğim ama kendilerinden ricam: Bu 5 sayfalık metni dağıttık, arkadaşlarımız, hem Komisyon üyesi olan hem diğerleri okudular. Bize bir kısa ve özet sunum yaparlarsa -çünkü vaktimizi iyi kullanmak istiyoruz- çok müteşekkir oluruz.

Buyurun.

UMUT VAKFI KOORDİNATÖRÜ BERNA ÇAPÇIOĞLU PEHLİVAN – Ben şimdi maddelerin üzerinden geçmeyeceğim, vaktinizi çok fazla almayacağım. Yalnız biraz önce sizin de belirttiğiniz gibi bugün Sayın Emniyet Genel Müdürü Özel Güvenlik Daire Başkanımızın ifade ettiği metin bizim üzerinde çalıştığımız metinden bir hayli farklı. Biz İçişleri Komisyonu sayfasında ilan edilen metni inceledik ve orada bizim açımızdan son derece sakıncalı birtakım düzenleme eksikleri var, onlar üzerinde durmak istiyoruz.

Şimdi, Umut Vakfı yaklaşık yirmi yıldır bireysel silahsızlanma üzerine çalışan bir vakıf. Dolayısıyla da bugün üzerinde konuştuğumuz Silah Kanunu Tasarısı’nda da hassasiyetimiz yaşam hakkı üzerinedir. Bildiğiniz üzere İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde en temel hak yaşam hakkıdır. Biz de bu tasarıya eleştirel yaklaşımımızı bu temel prensip üzerinden değerlendiriyoruz. Dün İçişleri Alt Komisyonunda da görüşlerimizi ifade ettik. Biz Silah Kanunu’nun üretimi ya da ithalatıyla ilgili kısımlardan ziyade edinimiyle ilgili olan bölümlerde çok ciddi bir çalışma yaptık çünkü neticede silah dediğimiz şey aslında tek bir işlevi vardır, ne yazık ki, o da öldürmektir. Burada da ruhsatlandırma kısmında aslında kimlere öldürme hakkını tanıyacağımız üzerinde konuşuyoruz ne yazık ki. Rapordaki maddelerde “armağan silah” kavramı... Şimdi, ülkemizde aslında silaha ciddi bir düşkünlük var. Bu, dün alt komisyonda da görüldü. Ancak bu bizim için bir sorunken hani genel olarak bakış açısında bu hassas dengenin korunması gereken bir husus olarak öne sürüldü. Biz, buna bir sosyolojik sorun olarak bakıyoruz. Dolayısıyla da silahlı kurulan bu çarpık ilişkinin düzeltilmesi için öncelikli olarak kültürel bir dönüşüm yaratmak lazım. Bu kanunda da bunu gerçekleştirebilmek için... Mesela “armağan silah” kavramının ciddi bir şekilde ele alınıp sınırlandırılması lazım. Kimler silah armağan edebilir? Bunlar tanımlanmış ancak kota konmamış. Kaç adet silah armağan edebilir ve kimlere edebilir, bu belli değil.

İkinci olarak: “Düğünlere, eğlence mekânlarına, alkollü mekânlara silahla girilemeyecek.” dedi Yusuf Bey, Sayın Başkanımız ancak bu, bizim incelediğimiz metinde yoktu. Bizim en önemli itiraz ettiğimiz noktalardan biri bu. Bu mekânlarda olmadığı gibi açık hava düğünlerde de olmasını istemiyoruz çünkü ne yazık ki yılda 4.500 vatandaşımızı... Bunlar da bizim gazetelerden takip ettiğimiz haberler neticesinde oluşturabildiğimiz istatistikler. Resmî verilere 2007’den beri ulaşamıyoruz. Bizim takip ettiğimiz kadarıyla yılda 700-800 kişiyi bu serseri kurşun olarak adlandırabileceğimiz kurşunlarla kaybediyoruz ve bunların da çok büyük bir bölümü düğünlerde, işte maç sonrası kutlamalarda, bu tip sevinç olaylarını kutlamak için yapılıyor. Bu da kültürel olarak çok büyük bir problem Türkiye’nin önünde.

Evet, silah bir sembol çünkü aslında statü sembolü olarak görülüyor ülkemizde. Bunun önüne geçebilmek için bu maddeler bizim için çok önemli.

Yaş konusu, çünkü toplantıyı ben de takip ettim, ne yazık ki farkındayım, evet, 18 ve sekizle 21 olarak yeniden düzenlenecek fakat bizim bu konuda da ciddi bir itirazımız var çünkü hani silah cenneti olarak görebileceğimiz Amerika Birleşik Devletleri’nde bile yüz binde 18 iken cinayet oranları, Türkiye’de aynı dönem için karşılaştırmada yüz binde 11’dir. Buna taksirle ölüm yani bu işte havaya ateş açma olaylarını da koyduğunuz zaman yüz binde 29’a çıkar. Şimdi bu istatistiklere baktığınızda Türkiye’de çok ciddi bir silah kullanımıyla ilgili kültürel çarpık bir durum söz konusu. Bu nedenle de özellikle de yaş grubu aralıkları olarak 18-25 yaş arasında da silahlı suç istatistiklerine baktığımızda suça karışma oranları diğer ülke gençlerinin, özellikle Avrupa Birliği ülke gençleriyle kıyasladığınızda çok ciddi bir şekilde Türkiye’de farklıdır.

Geçtiğimiz iki hafta önce bir İngiliz basınından habere yer verdik Umut Vakfı sayfasında. İngiltere metropoliten polis hizmetleri “Gençlerde şiddet olayları bir yıl içerisinde yüzde 30 düştü.” diye bir haber yapmış. Biz Umut Vakfı olarak, Yönetim Kurulumuz olarak, Mütevellimiz olarak bu haberi Türkiye için de gerçekleştirmek istiyoruz ve inanıyoruz ki şu an burada konuştuğumuz Silah Kanunu Tasarısı’nda bizim itiraz ettiğimiz maddelerde gerekli düzenlemeler yapılırsa, işte açık hava alanlarında silah kullanımı engellenir, “armağan silah” kavramı ciddi bir şekilde kültürel dönüşümü gerçekleştirmek için... Burada silah hani armağan edilen kişilerle ilgili bir problemimiz yok ama bu bir simge oluyor ne yazık ki. Yaş ve suç geçmişiyile ilgili çok ciddi bir denetim söz konusu olursa sağlık raporu için de heyet raporu öngörülür ve yönetmeliğe bırakılan eğitim de layığıyla eğer gerçekleştirilirse burada teknik eğitim değil kriminolojik ve evde saklama koşullarıyla ilgili eğitimin de mutlaka verilmesi lazım çünkü geçtiğimiz yıl 33 çocuğumuz 18 yaş altında ne yazık ki evde kaza eseri silaha eriştiği için hayatını kaybetmiştir. Bu, sosyal bir sermayedir. İnsanlarımızın hayatının bu kadar ucuz olmaması lazım. Dolayısıyla da bizim özellikle üzerinde durmak istediğimiz konular bunlardır. Bu kanunun gerçekleştirilmesinde çoğunlukla ilgili yani çoğunluk gözetilerek değil de çok sesliliğin gözetildiği bir kanunlaşma şekline gidilirse eminim ki toplumun her kesimi çok memnun olacaktır.

Söz hakkı verdiğiniz ve bizi davet ettiğiniz için çok teşekkür ediyorum. İyi çalışmalar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Pehlivan, çok teşekkür ederiz açıklamalarınız için.

Ben şimdi söz isteyen Komisyon üyesi arkadaşlarımıza söz vereceğim, soruları ve kendi görüşlerini açıklamaları için, daha sonra ben de bazı hususlara işaret etmek istiyorum, onu sonra yapacağım ama şu aşamada bir noktaya ben işaret etmek istiyorum. Avrupa Birliği Komisyonu açısından da bizi ilgilendirdiği için.

Şimdi bu EC 447 sayılı direktif var Avrupa Birliğinin, bir de bu önümüzdeki kanun tasarısı var. İkisinin arasında şöyle bir temel yaklaşım farkı var, ona işaret etmek istiyorum şu anda sadece.

Şimdi, Avrupa Birliğinin ilgili direktifinin adı “Ateşli silahların temin edilmesinin ve sahip olunmasının kontrolü.” Ve iki tane temel özelliği var bu direktifin. Birincisi: Devletin güvenlik güçleri, askerler, polisler gibi bu direktifin kapsamında değil çünkü şöyle bir mantığı var -ben de dün gece okudum, daha dün öğleden sonra geldi benim önüme bu- çünkü silah kullanma tekeli devletin elindedir ama her toplumda bir de sivillerin nasıl silah kullanacağı konusu çok önemli bir başka konudur. Askerin, polisin hangi şartlarda silah edineceği, kullanacağı, o, tamamen ayrı bir kurallar silsilesine tabidir. Direktif sadece sivillerin silah kullanımını düzenliyor, bir. İkincisi de: Sadece ateşli silahlar sadece, İngilizce “fire arms” dedikleri ateşli silahlar. Şimdi bizim önümüzdeki kanun tasarısı daha genel kapsamı itibarıyla, ayrıca sadece ateşli silahlar değil, silahlar var, bir silah tarifi yapılmış. Avrupa Birliği konusunu ilgilendirmedeği için girmiyorum ama ben, çok mutabık değilim o silah tarifine de çünkü onun içine her şey giriyor bakarsanız. Ama bizi ilgilendiren kısmı direktif yani çünkü toplumda askerlerin, polisin, devletin, güvenlik güçlerinin hangi şartlarda silah edineceği, kullanacağı, bu, tamamen başka önemli bir konu. Biz şimdi sivillerin ve direktif açısından bu ateşli silahlar konusu var, onu direktife uyum dediğimiz zaman böyle bir direktife uyumdan söz ediyoruz, ona işaret etmek istedim.

Bu çerçevede benim söylemek istediğim birkaç şey daha var, onları ben sonra mı söyleyeyim, nasıl yapalım? Şimdi mi söyleyeyim? Şimdi söyleyeyim o zaman.

O zaman hazır başlamışken söyleyeyim. Bir: Avrupa Birliği direktifinin içindeki mantık birinci husus şu: Hangi silahlar yasaktır? Yani yasaktır derken, biraz önce söylediğim çerçevede siviller tarafından hiçbir koşulda sahip olunamaz, temin edilemez, ondan bahsediyoruz. Yasaktır. Hangi silahlar izne tabidir? Hangileri beyana tabidir ve diğerleri demiş. Şimdi bize gelen metinde böyle bir ayırım... Dört kategoride sınıflandırmış. Burada da, bize gelen metinde de dört kategori var fakat bir net ayırım yok. Bakıyoruz madde gerekçesinde bu kategoriler oraya tam uymuyor fakat burada da dört kategori var, bu metinde de dört kategori var ama onların ne olduğu tam anlaşılmıyor. Ama madde gerekçesinde yazmış. Hâlbuki bunun madde gerekçesinde değil -3 numaralı madde galiba- metnin içinde olması gerekir. Hangisi yasak? Hangisi izne tabi? Hangisi beyana tabi? Çok temel bir husus.

Bir başkası: Şimdi, yine Avrupa Birliği direktifinin temel mantıklarından bir tanesi. Hep sivillerden yani sivillerin silah temin etmesi, sahip olmasından bahsediyoruz. Bir silah üretim noktasından, fabrikadan çıktığı andan itibaren her aşamada çok sıkı bir şekilde kayıt ve izlemeye tabi olmalıdır. Yani burada nedir o? Her silahın üzerinde onun nerede üretildiği –bu direktiften söylüyorum ben bunu, Avrupa Birliği direktifinden söylüyorum- üreticisinin kim olduğu, üretim yeri, seri numarası, üretim yılı gibi temel bilgiler o silahın esas parçalarından birinde kayıtlı olmalıdır. Esas parça da olmazsa olmaz parçadır. O parça olmazsa silah çalışmayan bir parçadır. Orayı tahrip edersiniz, mesela silah çalışmayan bir parçadır. Bunların böyle direktife bence açık olarak girmesinde fayda var. Ve kayıt konusu da öyle. Kaydın da çok iyi yapılması gerekiyor, bir başka husus bu.

Bir başka husus yine direktifte öngörülen, burada da daha açık olarak vurgulanmasında fayda var. Bazı hususlar var burada, tasarıda kimler silah sahibi olur? “Milletvekilleri, emekli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Medisi Genel Sekreteri, Genel Sekreter Yardımcısı” filan diye yazmış. Başka şartlar da var, yaş şartı var. Direktifte de belirtmiş, sunumda vardı o ama bu metinde yok galiba. Başka? Bir de geçerli bir neden. Yani bu bizdeki, metindeki şartları sağlayan her sivil vatandaşa herhâlde silah verilmeyecek. Bu şartları sağlamanın yanında bazı makul gerekçe olması gerekir diye ifade etmiş direktifte. Sayın İçişleri Bakanlığı temsilcisi “hayati tehlike” dedi sunumda ama o metinde yok. Onun çok iyi tarif edilmesi lazım yani bu şartları sağlayan vatandaşlar yaş, vesaire, sabıkası olmayacak gibi artı bazı gerekçeler olması gerekiyor, bunun konulması gerekiyor.

Bir başkası iptal konusu. Şimdi benim okuduğum tasarıda bulundurma ruhsatı olan vatandaşın silahının iptal edileceği öngörülüyor ama taşıma ruhsatı beş yıl alan birisinin hangi şartlarda iptal... İptalinden hiç bahsedilmemiş. Halbuki nasıl iptal edileceğinin de çok açık olarak vurgulanması gerekiyor yani silah verilen vatandaşa hangi şartları sağladığı için silah verildiyse o şartlardan bazıları ortadan kalktığı zaman da iptal edilmesi gerekiyor. Bu, metinde olması gereken bir başka önemli husus.

Bir başkası: Şimdi, bu metinde zımnen var, bence açık olsa daha iyi olur. Yok demiyorum ama o da şu: Sivillerin hiçbir şart altında otomatik silaha sahip olmaması gerekiyor. Tabii metinde bu dolaylı olarak çıkıyor. Okuduğunuz zaman bu sonuca varıyorsunuz. Yok demiyorum ama bence açık olarak bile vurgulanmasında fayda var yani siviller hiçbir koşul altında otomatik silah taşıyamazlar diye bir konu var.

Bir de yabancılarla ilgili bir mevzuatı var. Ben onu sadece dikkate sunmak istiyorum, nasıl değerlendirir arkadaşlarımız bilmiyorum. Burada şöyle bir mantık var, Avrupa Birliğinde. Bu, Avrupa Birliği direktifi olduğu için diyor ki: Bir Avrupa Birliği ülkesinin vatandaşı -dün gece çıkarttığım notlar benim- kendi ülkesindeki geçerli mevzuata göre bir silah edinmişse kendi ülkesinde başka bir ülkeye gittiğinde ki, bu da çok önemli, bu tasarıda olması lazım yani ülkeler arasında taşınma kuralları, başka bir Avrupa Birliği ülkesine gittiğinde o Avrupa Birliği ülkesi ancak kendi mevzuatında yasaksa o kişinin, o silahı taşımasını yasaklayabilir diyor. Yani A ülkesiyle kendi ülkesi dışındaki başka Avrupa Birliği üyesi ülkelerin vatandaşlarına özel bir farklı muamele yapılmasını engelleme kuralı var. Onu da ben sadece, bu bir tali unsur bizim için şu anda ama yine de bir dikkate sunuyorum.

Son olarak şunu da söyleyeyim: Dediğim gibi bu kayıt sistemi çok önemli. Yani silah üretim merkezinden çıktıktan sonra imha edilene kadar o silah her aşamada nereden çıkmış, hangi satıcıya gitmiş, silahı kimler satabilir bu da çok önemli. Şimdi, silahı kimler satabilir? Burada benim aklımda kaldığı kadar “valinin uygun gördüğü kişiler” diyor, öyle hatırlıyorum ben eğer yanlışsa düzeltin. Şimdi, direktifte bu çok açık olarak vurgulanmış. Kimler silahı satabilir? Sattıktan sonra kime sattı. O sattığı kişi başkasına devretti mi, devretmedi mi? Silahın ömrü boyunca ki izlenmenin çok sıkı bir şekilde yapılması gerekiyor. Bunlarla ilgili bence bir, iki daha takviye yapılırsa metne iyi olur diye düşünüyorum.

Benim özet olarak söyleyeceklerim bunlar.

Çok teşekkür ediyorum. Bilmiyorum biraz uzun mu oldu?

Evet, isterseniz ben sayın üyelerimize söz vererek devam ediyorum, buradaki ekrandaki sırayla.

Sayın Nazmi Gür, buyurun.

NAZMÎ GÜR (Van) – Teşekkürler.

Aslında son derece önemli bir kanun tasarısını burada görüşüyoruz. Ben öncelikle Umut Vakfı temsilcisine özel teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Beni de lütfen Vakfınızın doğal bir üyesi olarak kabul edin hem bireysel olarak, bireysel silahlanmaya karşı olan biri olarak hem de yakınında hiç silah görmek istemeyen biri olarak, bir insan hakları savunucusu olarak sizin fikirlerinizin son derece önemli ve değerli olduğunu, dolayısıyla hem Komisyonumuz tarafından Umut Vakfının bir sivil toplum kuruluşu olarak önerdiği değişiklikleri dikkate almayı, dolayısıyla bir üst komisyona sunarken bunlara da dikkat edilmesi gerektiğini vurgulamak istiyorum.

Aslında Sayın Başkanım, dile getirmemiz gereken birçok konuyu siz vurguladınız. Ben söylediklerinize kesinlikle katılıyorum fakat birkaç nokta daha var, o konuda ben de düşüncelerimi dile getirmek istiyorum.

Öncelikle yasanın adı çok genel bir şey, “Silah Kanunu” deniliyor. Keskin bir balta bile ya da bir keser, bir çekiç bile eğer mümkünse uzun bir çivi bile silah olarak pekâlâ tanımlanabilir. Bunu Avrupa Birliği direktifindeki gibi sınırlandırmanın yararlı olacağını düşünüyorum, “ateşli silahlar” ya da kesici aletleri de tanımlayacak şekilde. İsim son derece genel ve her şey neredeyse silah olarak kabul edeceğimiz bir konu.

Umut Vakfının temsilcisinin dile getirdiği bu yaş sınırı son derece önemlidir silah edinmede. Biliyorsunuz, Türkiye’de erkekler 20yaşından sonra askerlik yapabiliyor. Bu ülkede daha çok erkeklerin silahlandığını da düşündüğümüzde Umut Vakfının önerdiği 25 yaş sınırına burada dikkat etmek gerekir diye düşünüyorum çünkü bireysel silah edinenler en azından ruhsat şartlarını yerine getirdikten sonra edinirken ya da bulundururken gerekli eğitimi almaları ve silah ruhsatı edinirken onların psikolojik durumlarının da göz önünde bulundurulması son derece önemlidir. Örneğin bir şizofrenin bir silah edindiğini düşünün, ruhsat edindiğini düşünün. Bunu herhâlde sıradan bir doktor tespit edemez ya da ruhsal durumu, psikolojik durumu bozuk olan birinin silah edinirken bunu ancak bir psikolog ya da bir psikiyatrist anlayabilir. O nedenle, edinim sırasında, ruhsatlandırma sırasında silah edinen kişinin bu kişisel özelliklerine de dikkat edilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Bu silah bulundurma alanlarına ilişkin iki yer unutuldu, ben katılıyorum. Özellikle daha çok açık alanlarda silah kullanımı söz konusu. İşte, maçlarda büyük takım şampiyon olurken havaya ateş ederler ya da bir düğünde. Bu, genellikle bizim bölgede maalesef ya da Karadeniz’de çok oluyor. Düğünde, açık alanda havaya ateş ediliyor. Bu nedenle bu “açık alan” kavramını da buraya yerleştirecek son derece faydalı olur.

Bir de bu silah bulundurulmayacak yerler, silahın girmesinin yasak olduğu yerler arasına dinî ve ibadet alanlarının konulması konusunu dikkate getirmek istiyorum çünkü yok. Örneğin, camilere, havralara, kiliselere, cemevlerine silahla girilmemeli, orada gerçekten ibadet ederken kişilerin, bireylerin silahlarıyla o mekânlara girilmemesi gerekir.

Yine burada, korucuların ruhsat alırken harçtan muaf tutulmaları konusu var.

Değerli arkadaşlar, yaklaşık 20 binin üzerinde geçici köy korucusu gönüllü olarak yapıyor yani bu 70-75 bin köy korucusu dışında bir de geçici köy korucuları var. Bu, paramiliter güçlerin hem çevrelerinde hem köylerinde hem de birbirlerine karşı husumet içinde olduklarını unutmamak gerekir. Örneğin, bu köylülerin bir Kalashnikov silahı varsa bu geçici köy korucusunun, diyelim ki emekli oldu o Kalashnikov’ unasiz silah ruhsatı mı vereceksiniz, taşıma ruhsatı mı ya da bulundurma ruhsatı mı vereceksiniz? Üstelik bunları da harçtan muaf tutacaksınız. Korucular, devletin silah kullanma tekeli haiz kurumlarından biri olmadığı için bence tümünden çıkarmak gerekiyor orada. Bireysel silahlanmaya oradan biraz başlamak gerekiyor. 75 bin köy korucusunun büyük bir kısmının en azından çok farklı suçlara ulaştığı istatistiklerle mevcuttur, varittir; bunu düşünerek koruculara böyle bir ayrıcalığın tanınmaması gerekir diye düşünüyorum. Ayrıca, Umut Vakfının raporunda da dile getirilen emekli polisler ya da kimi devlet kuruluşlarına silah edinmenin, örneğin ruhsatlarda harç ve diğer giderlerden muaf tutulması Anayasa’nın eşitlik ilkesine de aykırıdır. Dolayısıyla her yurttaş gibi eğer geçmişte poliste, askerde, orduda resmî olarak görev alanlar beylik tabancaları ya da silahları dışında ikinci bir silahın alımında kesinlikle bu şeyden -eşitlik ilkesine aykırı- muaf tutulmamalıdır. Korucular zaten hiç bu işe buluşturılmamalı ve kesinlikle o madde çıkarılmalı. İçişleri Komisyonunda görüşülürse bu yasa, biz bu madde konusunda da değişiklik önergesi vereceğiz ilgili arkadaşlarımız üzerinden.

Yine, bu armağan silahların ben de kesinlikle sınırlandırılmasından yanayım. Hem armağan edilecek kişilerin sayısı artıyor hem de armağan edilen kişiler belirgin değil; bunu da sınırlandırmak lazım. Örneğin, bir İçişleri Bakanının keyfi olarak yılda 2 bin tane silah hediye ettiğini düşünün, bu keyfiyetin önüne geçmek lazım ve sınırlandırmak gerekir.

Değerli arkadaşlar, bütün bu küçük eleştirileri söyledikten sonra, Avrupa Birliği Bakanlığının temsilcisi, bu yasanın kimi bölümlerinin Avrupa Birliğine uyumu açısından sorunlu olduğunu dile getirdi. Ben açıkça o bölümleri de öğrenmek istiyorum çünkü küçük ayrıntılar gibi görünen ama işte “genelde uyuyor” demek genel geçer bir laf. Önemli olan, hangi küçük ayrıntının uymaması.

Biz bütün bu işler bittikten sonra üst komisyonda, burada dile gelen, Sayın Başkanın, sivil toplum örgütlerinin ve bu Komisyon üyesi arkadaşların fikirlerinin ağırlıklı olarak yer verilmesini talep ediyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Nazmi Gür çok teşekkür ederiz.

Sayın Ayşe Danişoğlu, buyurun.

AYŞE ESER DANIŞOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bütün sunum yapan arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum. Özellikle ben de altını çizmek isterim, Umut Vakfının bireysel silahsızlanma anlamındaki bütün çabalarını çok değerli buluyorum ve desteklediğimi de ayrıca ifade etmek isterim.

Şimdi, biz burada Avrupa Birliği direktiflerine uyum sağlamak üzere kurulmuş bir Komisyon ve bu yönde faaliyet gösteren bir Komisyon olduğumuza göre direktiflerin Avrupa Birliği alanıyla ilgili olduğu ve şu anda bizi ilgilendirmedığı, tam olarak uyum sağlamamızın acil olmadığı biçimindeki yaklaşımı ben kabul etmiyorum; bu mantıkla o zaman bu Komisyona ihtiyaç yok. Bizi üye yaptıkları zaman yapalım, o da olmuyor, önceden uyum sağlamamız lazım. Dolayısıyla bu, bence doğru bir yaklaşım değil, buradaki uyumsuz noktaları bizim düzeltip, şerh koyup, raporlaştırıp vermemiz lazım.

Bu yivsiz silahlarla ilgili -zannediyorum- satın alınmasıyla ilgili yirmi bir yaştan on sekiz yaşa indirilmesi, bu kadar çok cinayet, yaralama ve tehdit yaşanan bir ülkede endişe verici bir yaklaşım, endişe verici sonuçlara neden olacak bir değiştirme, düzeltme zannediyorum; bunu da ifade etmek isterim.

Şimdi direktiflere gelince: Bizim bu görüştüğümüz tasarı 91/477 numaralı direktife göre hazırlanmış, öyle ifade ediliyor tasarıda da.

Şimdi, 2008’de yapılan düzenlemelerle Avrupa Birliğinde 2008/51 direktifi biçiminde bu 91’deki direktif yeniden revize edilmiş, yeniden düzenlenmiş.

Şimdi, bu bizim kanun tasarısı 2009 yılında hazırlanıp 2013’te görüştüğümüze göre bu tasarıda da dönüştürülebilir silahların silah olarak tanımlanması, silahların takibi -Başkanımız da ifade etti- silah taciri, İnternet yoluyla silah edinme gibi eklemeler bu tasarıda yer almıyor gördüğüm kadarıyla. Neden bir önceki direktif temel alınmış, bunu öğrenmek istiyorum, bunu sormak isterim.

Silah kategorileri: Kategorizasyon yapılırken -Haluk Bey biraz önce ifade etti, tekrar girmek istemiyorum-yine direktif temel alınmamış, bunun da nedenini öğrenmek isterim.

Bir başka konu: 2008/51 direktifi ulusal mevzuatları da tanımlıyor ve Avrupa Birliği ülkelerinin yasalarına baktığımız zaman tüm ülkelerde önce ruhsatın verildiği, daha sonra üç ay içinde bu ruhsata istinaden silahın satın alınması için başvuru yapılması gerektiği ifade ediliyor. Hâlbuki bizim kanun tasarımızda önce silah satın alınıyor, başvuru yapılıyor, bu arada altı aylık bir süre için silah bulundurma izni veriliyor, ondan sonra taşıma izni veriliyor benim anladığım kadarıyla; bu da endişe verici. Bu konuda da ne düşündüğünü Bakanlık yetkilimizin, İçişleri Bakanlığının merak ediyorum.

Son bir nokta, ifade etmek istediğim: Daha önce sağlık kurulu raporuyla verilirken ruhsatlar, şimdiki değişikliklerle tek bir hekim onayıyla verilecek bu kanun tasarısına göre. Şimdi bu hekimin uzmanlık alanı da belirlenmemiş hazırlanan tasarıda. Bu da endişe vericidir. Neden böyle bir değişikliğe gerek görülmüş? Ayrıca, psikolojik testler ve psikolojik muayene özellikle önem taşıyor adam yaralamak ve öldürmek için kullanılacak araçlar olduğuna göre bunlar. Bu soruların da cevaplarını İçişleri Bakanlığımızdan rica ediyorum ama on beş dakika sonra çıkmam lazım, onun için cevapları, yetiştiremezsem arkadaşlarımızdan alırım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, Sayın Ayşe Danişoğlu, teşekkür ederiz.

Sayın Afif Demirkıran, buyurun.

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ayşe Hanıma cevap verilmesi için çok seri olmamız gerekiyor. Cevaplarınızı dinlemenizi arzu ederim doğrusu.

Şimdi, birinci prensip, silahsızlanma esastır; ben de aynı kanaattayım. Ben de Umut Vakfına teşekkür ediyorum bu kapsamlı hazırlıkları için.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – “Silah edinme” diyelim Sayın Başkanım çünkü silahsızlanma önce bir silah edinme...

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Silah edinme tabii. Keşke, öyle bir dünya oluşabilmiş olsaydı ki hiçbir yerde hiçbir silah olmasaydı, keşke öyle bir dünya olsaydı yani onun da özlemini çekiyoruz, onu da söyleyeyim antrparantez ama silah edinmemeyi kastediyorum yani sivillerin silah edinmemesini kastediyorum. Tabii ki av için vesaire falan o ayrı. Tabii karşılıklı insanların birbirinin canına kıymaları... Burada bakınca Umut Vakfı, doğrusu ben çok iyi tanıımıyordum Umut Vakfını, belki biraz daha bunun tanıtımını yapmanız gerekir. O gençlerimize de Allah'tan rahmet diliyorum, 4 tane gencimizin anısına kurulmuş olan bir vakıftır, özellikle Dedeman ailesi tarafından bunun başlangıcı yapılmış.

Sonuç itibarıyla bizim burada kanunun esas teknik detaylarına girebilme lüksümüz yok. Her ne kadar arkadaşlar, Sayın Başkanımız da ifade ettiler ama daha çok Avrupa Birliği müktesebatıyla ilgili burada müzakere yapmamız gerekiyor Komisyonumuz gereği. Ancak bu kanun ilk hazırlandığında 2009'da Meclise geldiğinde... Bizim elimizdeki metin, 2009 yılında Meclise gelmiş olan metin dolayısıyla Avrupa Birliği Bakanlığı o metin üzerinden bir hazırlık yapmış, bize iletmış. Onu da incelediğimizde Avrupa Birliği müktesebatıyla çok büyük uyumsuzluklar olduğu ifade ediliyor, bir seri sayılıyor madde madde. Ancak daha sonraki değişiklikle son bu dönem ele alındığında gerek Bakanlık nezdinde gerek alt komisyonda yapılmış olan revizelerden sonra belli bazı düzeltmeler ve düzenlemelerin yapılmış olduğu ifade edildi.

Şimdi böyle olunca bizim kafalarımız doğrusu karıştı, ne düzeldi ne düzelmedi falan ama şu noktayı Avrupa Birliği Bakanlığından gelen arkadaşımızın ifadesinden hareketle son cümlesini şöyle tamamladı, bütün bunları ifade ettikten sonra “Bu kanun tasarısının, Avrupa Birliği müktesebatıyla tam olarak uyuşmadığını ifade edemeyiz.” mealinde bir cümle yani uyum hâlinde demek istedi. Bunu söylerken de şuna bağladı: “Özellikle orada silah edinme, Avrupa Birliği üyelerinde yaşayan insanların silah edinmesi sadece Avrupa Birliği içindeki ülkeler hâlâ Avrupa Birliği üyeleri için geçerlidir, dolayısıyla bir aday ülke, bir üçüncü ülke vatandaşını çok fazla ilgilendirmedigi için biz de henüz üye olmadığımız için o şartlara, direktif şartlarına net olarak tabi değiliz.” demek istedi. Ancak ben şunu merak ediyorum, özellikle benim cevabımın Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından verilmesini arzu ediyorum. İki tane fasıl var burada söz konusu olan; bir tanesi malların serbest dolaşımı. Bir tanesi de, adalet, özgürlük ve güvenlik faslı.

Şimdi, malların serbest dolaşımı faslı -siz de ifade ettiniz- Konsey tarafından bloke edilmiş. Adalet, güvenlik ve özgürlük faslı ise Güney Kıbrıs Rum kesimi tarafından bloke edilmiş ancak onun da henüz tarama sonu raporu da yok elimizde.

Şimdi, dolayısıyla tabi bunlar... Ama öte yandan bütün Avrupa Birliğinin çeşitli kurumlarının raporlarına baktığımız zaman özellikle 24'üncü fasıl, adalet, özgürlük ve güvenlik faslının açılması talebi şiddetle ortada. Hâl böyle olunca buradaki açılış kriterlerinden biri midir, buradaki bu kanun malların serbest dolaşımı için henüz açılmadığı için, üzerinde bloke olduğu için bu bir kriter olarak buna rağmen bir kriter midir, değil midir? Çünkü tarama sonu raporu var yani Konseyden Komisyona inmiş bulunuyor, bir kriter midir? Bunun için mi yoksa sadece bizim Avrupa Birliğine vermiş olduğumuz işte 2013 yılı sonunda ne kadarki ulusal programımızın bir gereği midir dört sene sonra bu kanunun bugün bu şekilde gündeme gelmesi, İçişleri Bakanlığına soruyorum, gerçekten ciddi bir gereksinim mi ortaya çıktı bugün için? Eğer böyle idiye son dört sene niçin gündeme gelmedi ve ne kadar çok önemsiyorsunuz bu kanunun ortaya çıkmasını eğer Avrupa Birliğiyle ilişkisi olmamış olsa?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz Sayın Demirkıran.

Sayın Ercan Candan, buyurun.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Ben biraz önceki soruma tekrar geri geliyorum, takıldık buraya. Biraz önce arkadaşlarımız ittifakta bu bar ve pavyon gibi eğlence yerlerinde bu silahların bulundurulmasının alanının genişletildiği söyleniyor ama 11'inci maddeye baktık...

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Alt komisyonda...

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Bizim elimizdeki taslakta öyle bir şey yok Sayın Başkanım yani buraya bu eklenmemiş, burada yok yani insanların içki içmeye gidip sarhoş olduğu bir yerde belinde tabancasının olması gerçekten ciddi bir risk ve bu, burada yok.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Candan.

Sayın Ali Şahin, buyurun.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Bütün sunum yapan arkadaşlara da ayrıca teşekkür ediyorum değerli sunumlarından dolayı.

Ben biraz farklı perspektiften açıkçası yaklaşmak istiyorum. Şimdi silahlanma konusunda yasaklamayı getirmenin ben tek başına bir çözüm olduğunu düşünmüyorum açıkçası. Biz ne kadar yasaklama yoluna gidersek gidelim insanlar bir şekilde silah edinme yollarını, kaçak yollardan, gayriresmî, yasal olmayan yollardan bir şekilde buluyorlar ve bu yasaklama işin boyutunu daha vahim hâle getiriyor, bununla ilgili bir sektör oluşuyor, silah kaçakçılığı sektörü oluşuyor ve bu iş tamamen kontrol dışına çıkıyor. Bu konuda sanırım yasaklamadan öte, hatta bu konuda benim de hep kafamı uzun yıllardır kurcalayan bir konu var, bilgisi olan arkadaşlarım da bu konuda bir açıklama yaparsa çok sevinirim, Amerika Birleşik Devletleri’nde hemen hemen her ay çok vahim dramatik bir toplumsal olay yaşanırken, bir okul basılıp otomatik silahlarla onlarca çocuk, öğrenci öldürülürken hâlen ben Amerikan kamuoyunda otomatik silah taşımanın, silahlanmanın çok ciddi bir şekilde tartışılmadığını görüyorum, acaba bu niye? Bir kere bunu ben merak ediyorum açıkçası yani Amerikalıların bilmediği bizim bildiğimiz veya bizim bilmediğimiz Amerikalıların bildiği bir şey mi var? Bu konuda bilgi sahibi olan arkadaşlarım varsa bizi tatmin edecek cevapları olursa sevinirim açıkçası.

Dediğim gibi ben tek başına silahlanmayı, bireysel anlamda da olsa, toplumsal anlamda da olsa yasaklamanın tek başına çözüm olmadığını düşünüyorum. Bu konuda aslında biraz da hazırlıklı olmadığımız için, hazırlıklı gelemediğimiz için yapılmış araştırmalar var, onları da ben getirip paylaşmayı isterdim açıkçası. Alt komisyonlardaki arkadaşlarımız da bu konuda araştırmaları paylaşmış olabilirler. Yani gerçekten yasaklanması durumunda çok daha ciddi, kontrolsüz ve sıkıntı yaratacak bir silahlanma ortamının oluştuğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Bu konuda bizim yasaklardan öte eğitimi konuşmamızın çok daha doğru olduğunu düşünüyorum. İnsanlar bir şekilde silah taşıyorlar, taşımak durumundalar, bunun önüne geçmemiz mümkün değil ama bizim insanlara en uygun şartlarda, en sağlıklı ortamlarda silah nasıl taşınabilir bunun yolunu açmak lazım. Mesela, şunu önerebiliriz: Silah ruhsatı alan veya verilen insanlara; bir, verilmeden önce ben mutlaka -şu an yapılıyor mu yapılmıyor mu bilmiyorum ama- bir ruh sağlığı raporunun mutlak surette istenmesi gerektiğini düşünüyorum yani bir heyet oluşturularak insanın psikolojik anlamda baştan ayağı analiz edilerek “Sen bu silahı taşımaya ruhsal anlamda, psikolojik anlamda yetkin misiniz, değil misin?” Bunun mutlaka ciddi bir şekilde analiz edilerek bu ruh sağlığı raporunu getirmeyen insanlara silah verilmemesi gerektiğini düşünüyorum. Bakın bir yandan silahlanmanın doğru anlaşılması gerektiğini söylüyorken bir yandan da ciddi eğitim anlamında veya ön hazırlık anlamında, ön alma anlamında bu önlemlerin, tedbirlerin alınması gerektiğine inanıyorum.

İkinci nokta şu olabilir: Ruh sağlığı raporu aşamasını da geçen kişilere silah ruhsatı verildikten sonra bir ay süresiyle bir eğitim programı düzenlenerek “Hangi şartlarda silah taşınır, silah niçin taşınır, silah taşımanın şartları nelerdir, bunu nasıl kullanmalıyız?” Bunun bir ay süreyle bir eğitimi verilebilir, zorunlu bir eğitim programı hâline getirilebilir bu. Bu da yine benim önereceğim veya gündeme taşımak istediğim diğer bir konu.

Silahlanmak aynı zamanda stratejik de bir konu. Geçtiğimiz haftayı Bosna-Hersek’te geçirdik, 1992 yılında yaşanan soykırımı orada inceleme fırsatını bulduk. Bugün mesela oradaki Boşnaklar hâlen bireysel anlamda bir silahlanma çabası içerisinde değiller ama bunun karşılığında Sırp’lar, bir avcılık kulübü adı altında 1 milyon Sırp’ı silahlandırarak eğitim veriyorlar. Kendi coğrafyamızda Orta Doğu’yu düşündüğümüzde, Balkanlar, Kafkaslar bir ateş çemberi, ateş üçgeni ortasında böyle körü körüne bir silahsızlanmayı da savunmanın ben çok doğru olmadığı kanısını taşıyorum açıkçası yani bunu stratejik anlamda da ele alma gereğini duyuyorum.

Diğer bir sorum emniyet mensubu arkadaşlarımıza, kısmen Sayın Başkanım da sordu onu herhâlde: Ruhsat verilen silahlar acaba izlenebiliyor mu yani ruhsat süresi geçtikten sonra, bir gün veya iki gün sonra o silahın ruhsatının süresinin dolduğu yönünde siz bir bilgi, uyarı, doneye sahip oluyor musunuz, sahip olduktan sonra o ne tür bir işlem gerektiriyor, ne tür bir süreç başlıyor ondan sonra?

Bir de Sayın Başkanımın “Otomatik silahlar mutlak surette yasaklanmalıdır.” şeklinde bir şeyi oldu, benim o noktada da yine endişelerim var yani mücbir sebepler mutlaka doğuyor, bir çatışma ikliminin, bir terör ortamının, coğrafyasının olduğu noktada mesela, Güneydoğu böyle bir ortamdı yakın zamana kadar, inşallah bundan sonra son derece barışçıl bir atmosferin hâkim olduğu bütün sınırlarımız içerisinde bir süreç yaşarız diyorum ama o süreç içerisinde arkadaşlarımız yani otomatik silahlarla, mayınlarla, RPG’lerle bir çatışma ortamının olduğu ortamda otomatik silah taşımak gibi bir mücbir sebeple karşı karşıyadılar. Mücbir sebeplerin bence mutlaka bir istisnai nokta olarak bulunması gerektiği kanısındayım.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ali Şahin’e teşekkür ederiz.

Otomatik silahlarla ilgili tabii şimdilik devletin yetki verdiği güvenlik kuvvetleri dışında otomatik silahlar genellikle sivillere, yurttaşlara ruhsatlı olarak dahi verilmiyor, Avrupa Birliği direktifi de bu doğrultuda. Onun tabii basit nedeni, bildiğiniz gibi, otomatik silahların fevkalade öldürücü olması, etkisinin çok daha fazla olması. Böyle bir bizim bulunduğumuz bu bölgede yani Avrupa Birliği’ni de katarak söylüyorum... Ama bu tartışılan bir konu tabi diğer taraftan.

Çok teşekkür ederiz.

Sayın Yıldırım Ramazanoğlu, buyurun.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle değerli bürokratlarımıza katkıları için teşekkür ediyorum. Yasayı hazırlayanların emeklerine sağlık fakat ben bir başka açıdan bakmak istiyorum izin vererseniz, affınıza ve hoşgörünüze sığınarak.

Şimdi, bu yasa tasarısına baktığımızda Başkanım, Türkçe dil bilgisi ve metin tekniği açısından ciddi bir zafiyet görüyorum yani bunu çok özür dileyerek bürokratlarımıza iletmek istiyorum, inşallah düzeltileceğini de temenni ediyorum.

Şimdi, bir iki örnek vermek istiyorum -çok da- bakın diyor ki: “Madde 1 - Bu Kanunun amacı silahları sınıflandırmak.” Şimdi, o zaman neyi beklersiniz siz? Silahların sistematik bir şekilde sınıflandırılacağını bekliyorsunuz. Hâl böyleyken silahın tanımı ta 20-25 maddeden sonra geliyor. Yani hâlbuki silahın öncelikle madde 2’de tanımın başında bir defa silah neymiş onu tanımlamamız lazım. Ondan vazgeçtik, şimdi silahların tasnifi herhâlde olacak burada diyoruz, aksesuardan başlıyor. Silahın tasnif edilmesi, sınıflandırılması değerli arkadaşlar silahın aksesuarından mı başlar? Sonra tasnif listesinde bakıyoruz, madde 2’nin başında bakın aksesuar var, ilk maddesi aksesuar.

Şimdi bakıyoruz, hani sınıflamada birbiriyle ilişkili olan silahları alt alta görmek isterim yani bir yere kısa namlulu silah yazmışsanız onun altına bir de uzun namlulu silah bekliyorum. Bakın, kısa namlulu silahtan sonra ne geliyor? Oluklu bıçak geliyor, saldıma geliyor, pala geliyor. Ta, bilmen nerede uzun namlulu silah geliyor. Tam otomatik silah başka yerde geliyor, otomatik olmayan silah başka bir yerde geliyor.

Şimdi, bir başka konuya değinmek istiyorum: Silahın tanımını sonunda buldum, 2’nci sayfada geliyor silahın ne olduğu, bakın ne diyor? “Silah: Uzaktan veya yakından canlıları öldürme, yaralama, etkisiz bırakma, organizmaları hasta etme veya parçalama özelliği bulunan aletlerin tümünü...” Silah buymuş.

Şimdi, “uzaktan veya yakından” dediğiniz zaman yani tüm evrensel dil kurallarına göre ikisini de lüzumsuzlaştırmış oluyorsunuz, iki kelimeye de gerek kalmıyor. Hem “uzaktan” hem “yakından” dediğimiz zaman o zaman demek ki uzaktan da öldürüyor, yakından da öldürüyor. O zaman “canlıları öldürme” diye başla. Yani cümleye başlarken birbirini otomatikman saf dışı eden iki kelimeyi kullandığınız zaman o iki kelimeyi de gereksiz hâle getirmiş oluyorsunuz.

Uzatmayayım lafı ben olsam şöyle derdim çünkü burada bir taş da silah olabilir, bir fışkıran su... Tazyikli, basınçlı su bir savunma silahı biliyorsunuz. Yani bu tanıma göre buraya bu savunma silahları girmiyor. Öyle yapmak yerine “amaçlanan bir zararı gerçekleştirebilecek nesneler” deseydik o zaman gerçekten efradını cami ağıyarını mâni bir silah tanımlaması yapmış olurduk.

Bir başka örnek verip ondan sonra sözlerimi sonlandırmak istiyorum. Değerli arkadaşlarımızla ben bu konuda birlikte de çalışmak isterim yani bunun Türkçe metin tekniği açısından düzeltilmesi için. Bakın ne diyor: “Tam otomatik ateşli silah: İlk dolduruşun atıcı tarafından yapıldığı ve tetiğin çekili tutulduğu veya çekilip bırakıldığı durumlarda peş peşe birden fazla atış yapabilen silahlar.”

Şimdi, bir “tam otomatik ateşli silah” tanımının ilk dolduruşun atıcı tarafından yapıldığı cümlesine ne gibi bir ihtiyacı var? İlk dolduruşu başkası yapsa bu, tam otomatik silah olmuyor mu yani? Yani ilk dolduruşa göre odaklanmış bir tanımlamayı anlamak mümkün değil. İlk dolduruşu kim yapsa yapsın. Bu silah peş peşe atış yapıyor mu yapmıyor mu kardeşim? Dolayısıyla bunlara dikkat edilmesinde çok büyük fayda var.

Bir de yine, birbirinin tersi olan iki argümanı yan yana koyduğunuz zaman bakın burada da aynı örnek var, bakın ne diyor: “Tetiğin çekili tutulduğu veya çekilip bırakıldığı durumlarda peş peşe birden fazla atış yapabilen...” O zaman “çekili tutulduğu” ile “çekilip bırakıldığı” ikisi birbirinin tam tersi, o zaman ikisini de çıkar, de ki buraya: “Peş peşe birden fazla -seri kelimesine ihtiyaç var burada- seri atış yapabilen silahlar.” Tam otomatik silahlar bunlar.

Özür diliyorum Başkanım yani bürokratlarımızdan da af diliyorum ama bunlara dikkat edilirse muhteşem bir metin olur, aksi hâlde bir şekilde bir müsvedde metni gibi bir görüntü veriyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ramazanoğlu'na çok teşekkür ederim.

Çok kısa tabii yani silah tanımı burada aslında... Bir kere dille ilgili söylediği şeylere de genellikle katıldığımı ifade etmek isterim. Dil redaksiyonu yapılırsa iyi olur, tabii bu Avrupa Birliği mevzuatının tam içinde olan bir konu değil. Silah tanımı da her şeyi kapsayacak bir şekilde, kazmayı, çekici, keseri, baltayı kapsayacak şekilde ve aklımıza gelecek her şeyi, bir teli bile kapsayacak şekilde... Tabii, çok genel yapılmış; ona ben konuşmamda kısaca işaret etmiştim.

Söz sırası Sayın Aylin Nazlıaka'da.

Buyurun.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben öncelikle Komisyonumuzun değerli üyelerinden, bürokratlarımızdan ve sunum yapan katılımcılarımızdan özür dilemek istiyorum, bir başka toplantıdan geliyor olduğum için geç kaldım, toplantıya geç katıldığım için de fazla uzun söz alma hakkını kendimde görmüyorum ancak öte yandan bireysel silahsızlanma konusunda epey çalışma yapmış, bu konuda öneriler vermiş, 2 erkek çocuk annesi olmama rağmen çocuklarımı su tabancasıyla bile oynatmamış bir kişi olarak hiç söz almamayı da uygun bulmadım, o yüzden ben de birkaç ekleme yapmak istiyorum. Yoksa zaten Nazmi Bey ve Ayşe Eser Danişoğlu'nun konuşmalarını dinleyebildim, onların söylediği birçok şeye katılıyorum.

Şimdi, birincisi, Umut Vakfıyla ilgili olarak sanıyorum vakfın çok tanınır olmadığından bahsedildi. Aslında Umut Vakfı – yanlış hatırlamıyorsam 92 yılında Sevgili Umut yaşamını kaybetmişti- 92 ya da 93 kurulumlu yani yirmi yıldır bu alanda çok değerli çalışmalar yapan ve bireysel silahsızlanma denildiğinde ilk aklı gelen vakıftır; o yüzden vakfın aslında pek de tanınır olmadığı konusuna katılmıyorum. Belki de bu konudaki tek vakıf, hâlâ tek yani...

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Anadolu'dan bahsediyorum, daha çok silahların edinildiği bölgelerden bahsediyorum.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Yok yani genel olarak Umut Vakfıyla ilgili yani onların çalışmalarını ben yirmi yıldır takip ettiğim için...

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Daha fazla tanınmasında zarar yok yani.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Tabii ki, tabii tabii ama hani bu alanda hakikaten ilk aklı gelen isimdir Umut Vakfı ve uzun yıllardır da bu alanda çaba harcıyorlar; bir bunu iletmek istedim.

İkincisi de, tabii sunumlarda da eminim birçok veri paylaşıldı ama şu anda hani şöyle bir gerçeklikle karşı karşıyayız: Bugün her 100 kişiden 12'si silah sahibi, bugün her 3 evden 1'inde silah bulunuyor ve şu bir gerçek, evde bulunan silah, cinayet gibi, intihar gibi ve kaza gibi olayların ihtimalini yüzde 41 oranında artırıyor. Onun için bizim mutlaka ve mutlaka bireysel silahsızlanmadan yana bir tavır almamız gerekiyor ve yapılan araştırmalar gene onu gösteriyor ki, işlenen cinayetlerin sadece yüzde 12'si ruhsatlı silahla yapılmış. O zaman burada iki şeyi sorgulamamız gerekiyor. Bunlardan birincisi -şöyle ki ruhsatlı silahla işlenen cinayetler yüzde 12- burada tabii ruhsat alımını zorlaştıralım istiyoruz ama ikincisi, ruhsat alanların ruhsat aldıktan sonra da ruhsatlı olmayı devam ettirmesini sağlamamız gerekiyor. Mesela, bu alanda çalışma yaparken bu konuda eleştiriler de geldi, denildi ki: "Prosedür çok şey. Ruhsatı devam ettirmek için yapılması gereken işlemler çok zorlayıcı." Dolayısıyla aslında ruhsat sahibi olup bugüne kadar o silaha dokunmamış olan kişiler de eğer silahını evde tutmak istiyorsa belki orada o prosedürü biraz daha sorgulamak gerekebilir.

Onun dışında, tabii, psikolojik test kesinlikle çok önemli. Eğitim zaten olmazsa olmaz, ki bu zaten, bence, başta aileden başlayan bir eğitim olmalı ve bu noktada hep böyle baktığımızda şiddetin arttığını, özellikle kadına yönelik şiddette yüzde 1.400 oranında artış olduğunu, Türkiye'de 6 yaşındaki bir çocuğumuzun bile parkta oyun oynarken -ki tesadüfen onun ismi de Umut'tur- maalesef maganda kurşunu isabet ettiği için hayatını kaybettiğini görüyoruz. Böyle bir dönemde hep biz bu eleştirileri getirdiğimizde "Bu, zihniyet dönüşümünü gerektirir." deyip hep erteleniyor ama o zihniyet dönüşümünü başlatmanın zamanı aslında bana göre bugündür, hatta dündü. O yüzden bir an önce bununla ilgili olarak gerekli tedbirler de alınmalı ve tabii bunu yaparken -söylemeden edemeyeceğim, örneğin, son on yıl içerisinde devletin ithal ettiği biber gazı 10-12 milyon avro- biz bir yandan bireysel silahsızlanmaya yönelik olarak burada bir tasarını konuşurken, öte yandan devletin de her şeyden önce vatandaşına şiddet uyguladığı aşamada bireysel silahsızlanma konusundaki duyarlılığı yükseltecek bir davranış biçimi içerisinde olması gerektiğini de söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Nazlıaka, teşekkür ederiz.

Bir söz talebi daha var.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, bir...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ali Şahin.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Şimdi, eğer böyle bir istatistik varsa Türkiye’de işlenen cinayetlerin yüzde kaç ruhsatlı, yüzde kaç ruhsatsız silahla işleniyor, onu merak ediyorum.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Aslında düzgün istatistik yok da, bizim, bu çeşitli...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Yani derleyebildiğimiz kanallarla...

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Düzgün istatistik de tutamıyoruz herhâlde. Siz belki de onu tartışıyordunuz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI H. YUSUF KARABABA – Bizde o istatistik var, paylaşmak isteriz.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Evet, sevinirim.

BAŞKAN – Tamam, peki. Teşekkür ederiz.

Komisyonumuzun üyelerinin soruları ve görüşleri, görüşlerini açıklama faslı bitti. Bakanlık temsilcilerimizin bu görüşler veya sorularla ilgili söylemek istediği şeyler vardır tahmin ediyorum. Onlara bir söz verelim.

Bu kez söze Avrupa Birliği Bakanlığından başlayalım isterseniz.

Sayın Erkoçak, size söz verdim.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Teşekkürler Başkanım.

Sayın milletvekillerim, sorularınızı ben yanıtlamaya çalışayım. Zaten, aslında, bir kısmını sunumumda da kısa bir şekilde belirtmeye çalışmışım.

KPK Eş Başkanımız Sayın Demirkıran’dan başlamak isterim öncelikle. Şöyle ki, AB uyumu, genel gerekçe, bu Silah Kanunu Tasarısı’nda var ve özellikle de genel gerekçe çerçevesinde AB müktesebatına uyum programı. 2007 yılında Kalkınma Bakanlığımızın -o zaman Devlet Planlama Müsteşarlığımızın- o süreçte 8 tane faslın bir anda blokaj altına girmesiyle beraber Konsey kararından sonra, hazırladığı bir program 2007-2013. 2008’de Silah Kanunu Tasarısı... 2008 tarihli bir Bakanlar Kurulu kararı ulusal programda yer almıyor. Dolayısıyla bu, Kalkınma Bakanlığının “Biz bloke edilse de tüm fasıllar altında müktesebata uyumu sürdüreceğiz.” mantığından yola çıkarak hazırladığı bir çalışma.

Öte yandan, evet, tarama konusu oldu. Birinci fasıl altında, malların serbest dolaşımı faslı altında tarama konusudur. 24’üncü fasıl adalet, özgürlük, güvenlik kısmını da -tabii sayın vekillerimiz burada bahsettiler- özellikle yaşam hakkını ilgilendirmesi ve... Ateşli silahlar açısından ilgilendiriyor. Bu mevzuat özellikle bu 24’üncü fasıl konusuyla ilgili ancak tarama sonu raporu ulaşmasa bile, üzerinde çalıştığımız tarama sonu raporunun herhangi bir yerinde açılış kriteri olarak da geçmiyor, herhangi bir yerinde de geçmiyor bu silah kanunu veya bu direktifle ilgili yapılan düzenlemeler. Dolayısıyla da -ben “öncelik değil” derken- tabii ki AB Uyum Komisyonumuz bu konuyu görüşürken AB’ye uyum açısından inceleyecek ama bir Bakanlar Kurulu kararı niteliğindeki ulusal programımızın içerisinde yer almayan bir metin. Ancak biz de tabii ki çalışmalarımızı yaparken yine AB’ye uyum açısından inceledik.

Sayın Başkanımız toplantıyı açarken “Detaylarına da girmeyelim.” demişti. Kendi konuşmasında zaten bizim de görüşlerimizin bir kısmını özetle söyledi. Bize iletilen, sizin de bahsettiğiniz gibi, daha önceden hazırlanan, kadük olmuş ve daha sonra tekrar iletilen metin üzerinden çalıştık. Ancak buraya geldiğimizde de İçişleri Komisyonundan alt komisyona sevk edilmiş farklı bir metin üzerinde de çalışıldığını ve bizim bazı önerilerimizin de zaten hâlihazırda yürütülen çalışmalarda, alt komisyon çalışmalarında değerlendirildiğini de öğrendik Sayın İçişleri Bakanlığımız temsilcilerinden. Dolayısıyla alt komisyon çalışmaları devam ediyor bir yandan. Alt komisyon çalışmalarının sonuçları tabii, İçişleri Komisyonunda, ana komisyonda ne kadar yansıtacak, o da şu anda, hâlihazırda belli değil belki ama genel olarak söylemek gerekirse biz yine inceledik tasarıyı. Sayın Danışoğlu’nun belki sorusuna cevaben, ben uyumlu bulmadığımız birkaç nokta hakkında kısa bilgiler vermek isterim.

Genel olarak baktığımızda, bu, özellikle Avrupa Birliği üye ülkeleri arasındaki silahların dolaşımını hedefliyor. Ortak bir ruhsat verilmesi, o ruhsat çerçevesinde, her düzenlemeye olduğu gibi, Avrupa Birliğinin herhangi bir üye ülkesinde silah edinmiş veya da herhangi bir işlem gerçekleştiren birinin diğer bir ülkeye gittiğinde de sanki kendi ülkesindeymişçesine benzer kolaylıkları yaşayabilmesi veya da hukuki çerçeve hakkında aşağı yukarı haberdar olmasını sağlıyor bu direktif, ortak bir silah ruhsatı benzeri bir belge ortaya koyuyor, dolayısıyla da o açıdan önemli. Yalnız, yine direktiften yola çıkarak, üçüncü ülkelere, yani Türkiye gibi üçüncü ülkelere doğrudan uygulanabilecek bir şey yok. Türkiye’deki herhangi bir vatandaşımız gidip Avrupa silah ruhsatını alamıyor

Türkiye'deki silahıyla ancak orada vatandaş olması gerekiyor, AB'ye üye ülkelerden herhangi birinde vatandaş olması gerekiyor. Dolayısıyla biz o boyutuyla tam olarak uyum açısından aciliyet içermiyor dedik.

24'üncü fasıl açısından baktığımız zaman, ilerleme raporunda herhangi bir şekilde geçmiyor, sadece 1'inci fasıl, malların serbest dolaşımında "Silah Kanunu Tasarısı alanında herhangi bir ilerleme kaydedilmemiştir." diye yazıyor. Buradan da yola çıkarak, 2012 tarihli İlerleme Raporu'nun yeni olduğunu, en yenisi olduğunu düşünürsek, aslında AB, bu olayda malların serbest dolaşımının ağırlıklı olarak görmek istiyor. Tabii, tanımına girdiğimiz zaman kanun tasarımızın, özellikle silahların tanımı, silahların bir mal olarak tanımının yapılması, kategorize edilmesi aslında biraz da bu konuyu öne çıkarıyor. Peki, niye sadece malların serbest dolaşımı? Yine - yüksek ihtimalle diyorum, burada mazur görün beni- bu, ülkelerin egemenlik alanından kaynaklanan, yani silahların ruhsatının verilmesinin henüz daha ziyade ülkelerin egemenliğinde olan bir husus olmasından da kaynaklanan bir durum. Milletvekillerimiz, sayın milletvekillerimiz bahsettiler, her ülkenin çeşitli kültürleri var silah taşımaya ilişkin, tabii ki bu kültürlere yönelik her ülkenin de kendi özel düzenlemeleri var. Sadece bu direktif minimum düzenleme. Ülkeler, bunun üzerinde olacak, altında olmayacak şekilde sınırlamalar getirebiliyor.

Eğer ki Sayın Danişoğlu'nun sorusuna geçsem: Biz tabii ki 91/477 AET sayılı Direktif'i incelerken 2008/51'le değiştirilen değişiklikleri de yani orada yapılan değişiklikleri de dikkate aldık görüşlerimizi hazırlarken. Onda da çok büyük bir değişiklik olmuyor zaten ama bu çerçevede belki bazı önemli, öne çıkan görüşlerimizi sıralayabilirim müsaade ederseniz.

Tasarının "Amaç ve kapsam" başlıklı -ki yeni tasarıda siz sadece "amaç" olduğunu söylemişsiniz- 1'inci maddesinin, konuya ilişkin AB mevzuatından yani bahse konu direktiften daha geniş tutulduğu anlaşılıyor.

Tasarının "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinde yer alan tanımların direktifin 1'inci maddesindeki tanımlardan "aksesuar" tanımı hariç, diğer tanımların bizim kanunumuzda yer almadığı... Bunlardan işte "mühimmat" tanımı, "aksam", "izleme", "broker" ve "dealer" olarak geçen tanımlar direktifte mevcut değil. Ayrıca tasarıdaki tanımla direktifin ek 1'inde yer alan tanımların tümünü kapsamamakta yani "delici mermileri olan cephane", "patlayıcı mermileri olan cephane", "yanıcı mermileri olan cephane" ile "kısa ateşli silah" tanımı direktifteki tanıma tam olarak uyumla yapılmamış.

Tasarının "Silah ve malzeme kategorileri" başlıklı 3'üncü maddesine ilişkin olarak: Söz konusu madde direktifin ekinde yer alan kategoriyle -ki kategori konusunda zaten sayın milletvekillerimiz de belirttiler- tam olarak uyum içerisinde değil ancak bu uyumsuzluğun tasarının kapsamının da diğer silahları içermesinden kaynaklanmakta olduğunu değerlendirdik. Nitekim, söz konusu maddeye göre de Bakanlar Kurulu kararıyla bu kategorilere "yeni silah", "aksam" ve "mühimmatın" dâhil edilebilmesi mümkün kılınmış. Bu, ileride Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde de düzenlenebilir yani genel düzenleyici işlemlerle tekrar direktifle uyum daha ileride sağlanabilir diye değerlendiriyoruz. O açıdan, sınırlı bir uyumsuzluk var diyebiliriz.

Tasarının "Üretim" başlıklı 4'üncü maddesine ilişkin olarak: Direktifin 4'üncü maddesinde yer alan veri tabanına kayıt, işaretleme gibi imalata ve nakle ilişkin hususlar taslağın 4'üncü maddesine tam olarak yansıtılmamış. Ancak, bahse konu madde metninde kanun kapsamındaki diğer silahların imalatı, veri tabanına kayıt, işaretleme gibi hususların da zaten yönetmelikle düzenleneceği anlaşılmakta. Dolayısıyla belki bu yönetmeliğin çıkış süresiyle ilgili bir genel madde konulabilir, o da belki yeni tasarıda mevcuttur.

Tasarının "Satış ve imha" başlıklı 6'ncı maddesine ilişkin olarak: Söz konusu maddenin (4)'üncü fıkrasıyla Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek, Ateşli Silahlar, Parçaları Ve Aksamaları İle Mühimmatın Yasa Dışı Üretimine ve Kaçakçılığına İlişkin Protokol'e ve ilgili AB direktifi hükümlerine uyum sağlandığını değerlendiriyoruz.

Tasarının "Silah edinimi ve ruhsata ilişkin esaslar" başlıklı 7'nci maddesinde, silah ediniminden sonra kişiye ruhsat alması için kanunen altı aylık bir süre tanınmakta. Direktife baktığımız zaman (b) kategorisi kapsamında tanımladığı ve Silah Kanun Tasarımızın metninde, birinci kategoriye denk gelen silahlar direktifin 4/a ve 5'inci maddesi gereğince ruhsat alınmadan edinilememektedir. Dolayısıyla burada bir ruhsatın öncül olma durumu direktifte var, bu da yine daha önceki konuşmalarda bahsedildi. Direktifte tasarı metnindeki gibi bir mühletin de öngörülmediği anlaşılmakta. Bu kapsamda, tasarı metnindeki altı aylık sürenin direktifte uyum bakımından belki tekrar gözden geçirilmesinde fayda olabileceği değerlendirilmekte.

Direktifin 5'inci maddesine uyum sağlamak amacıyla ruhsatlı silah edinimini ve devamlılığını sürekli denetleyecek bir mekanizmanın oluşturulmasının da faydalı olabileceği değerlendirilmekte.

Tasarının "Ruhsatın geçerlilik süresi ve yenilenmesi" başlıklı 12'nci maddesine ilişkin olarak: "Tasarının silah ruhsatının geçerlilik süresi ve yenilenmesi" başlıklı 12'nci maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan bulundurma ruhsatlarının geçerlilik ve

yenilenmesine ilişkin esasların gözden geçirilerek taşıma ruhsatları ile aynı esasları taşımaları hususunun değerlendirilebileceğini düşünüyoruz.

Son olarak da tasarının “Yönetmelikler ve uygulamalar” başlıklı 21’inci maddesine ilişkin olarak: Ruhsat alınmasına ve ruhsatın özelliklerine ilişkin hükümler ile silah ve malzemelere ilişkin belge ve işlemlere dair usul ve esasların, diğer hususların Bakanlar Kurulu yönetmeliğiyle düzenleneceği yer almakta. Direktifin 1/4’üncü maddesinde ateşli silah iznine yönelik olarak yer alan devredilememe, sürekli bulundurulma, değişikliklerin ruhsata işlenmesi gerekliliği gibi hususların bu madde ve kanunun diğer ilgili maddelerinde yer alabilmesi, kanun kapsamında verilecek olan ruhsatların da direktifin ek 2’inde yer alan bilgileri ve kayıtları içermesi bakımından genel çerçevenin madde metnine eklenecek bir hüküm ile açıklığa kavuşturulmasının uygun olabileceğini değerlendiriyoruz.

Dün, Komisyonumuzun uzmanlarıyla, İçişleri Bakanlığımızın uzmanlarıyla ve Bakanlığımızın uzmanlarıyla yaptığımız ortak çalışmada -biraz da yine tasarımı da göz önünde bulundurarak- genel olarak bu uyumsuzlukları bulduk ama baktığımız zaman da genel olarak aciliyet taşımadığı için ve birçok direktifteki hususu tek bir kanun altında, tek bir kanun tasarısı altında sıraladığı için genel olarak yine uyumlu olduğunu değerlendirdik.

BAŞKAN – Sayın Erkoçak, çok teşekkür ederiz.

Gayet güzel öneriler oldu. Zaten daha önce yapılan diğer konuşmalar ve öneriler gibi bunları da yazılı olarak bildireceğiz esas komisyona.

Teşekkür ederiz.

Şimdi, zannedersem, Emniyet Genel Müdürlüğünden Sayın Yusuf Karababa söz almak isteyebilir.

Şöyle bir durum var, toplantımızın başında da ben işaret etmiştim: Arzu ettiğimiz zaman, 12.30 gibi oylama yapıp kapatacağız. Bu süre herhâlde size yeter, değil mi Sayın Karababa?

Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI H. YUSUF KARABABA – Yeter efendim.

Ben bir istatistiki bilgiyle başlamak istiyorum.

Ateşli silahlarla öldürmenin tüm suçlara oranı: 2008, on binde 6; 2009, on binde 5; 2010, on binde 3; 2011, on binde 4; 2012, on binde 2; ortalama on binde 4.

Yine aynı şekilde, ateşli silahlarla işlenen suçlarda -bu da son beş yıl- ruhsatsız/ruhsatlı oranı: Ruhsatsız oran yüzde 83, ruhsatlı oran yüzde 17.

Yine burada bir bilgiyi daha paylaşmak istiyorum: Türkiye’de bulunan ruhsata bağlanmış toplam yivsiz av tüfeği sayısı 2 milyon küsur, ruhsatlar 1 milyon 900 bin küsur; tabancalar polis bölgesi 637 bin küsur, jandarma bölgesi 300 bin küsur. Jandarmanın verileri güncel olmayabiliyor, onun için 900 binle 1 milyon arasında ruhsata bağlanmış -taşıma ve bulundurma- “tabanca” olarak tabir ettiğimiz silahlar var.

Şöyle bir ayrıntıya da dikkat çekmek istiyorum: Tüfek sahipleriyle tabanca sahipleri çoğunlukla da ortak kişiler olmaktadır.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Taşıma ruhsatı sayısı ne kadar?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI H. YUSUF KARABABA – Tam, net vereyim: Polis bölgesini söylüyorum, jandarma bölgesi ayrılmına girmedik. Polis bölgesi 300 bin küsur.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Anladım.

AFİF DEMİRKİRAN (Siirt) – Yüzde 50, yarı yarıya.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI H. YUSUF KARABABA – Evet, 300 bin küsur.

Yine gelen sorularla ilgili olarak: Sağlık raporu konusu çok önem arz etmişti. Sağlık raporu konusu şu anda zaten yönetmelikte düzenlenmiş, kanunda düzenlenmemiş, yani “Kanunda neden sadece ‘sağlık raporu’ ibaresi geçtik?” şeklinde sayın milletvekillerimizin bir beyanı olmuştu. Ben mevcut durumla da mukayese edilebilirsin diye söylüyorum. Orada sadece “sağlık raporu” geçmesinin sebebi de bulundurma, taşıma, silah tamircilerinin durumu gibi detayların kendilerine özgü olarak düzenlenmesi gerektiğiyle ilgili olarak bir kanaat olduğu için yönetmelikte düzenlenmesi öngörülüyordu.

Eğitimin zorunlu olarak olması zaten kanun metninde var.

Yine aynı şekilde, ihtiyaçlara cevabın ne şekilde tezahür edeceği bilinmediği için yönetmelikte günün ihtiyaçlarına göre bu kurgulanacak.

Bilgisayar sisteminden bahsedildi. “Şu anda kayıt altında tutulup izlenebiliyor mu?” Evet, şu anda izlenebiliyor ancak yeterli mi? Yeterli değil, istediğimiz oranda değil. Yeni sistemde, bu yeni tasarıda tamamen yeni bir yazılım yapılacak, kesinlikle kayıt altında tutulacak ve kayıt üzerinden bütün işlemler takip edilecek gerek ruhsatlı olanlar gerek satışı yapılanlarla ilgili olarak. Bu konuyu tekrar burada bilgilerinize arz etmek istiyorum.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Yani 2014 başı gibi mi düşünelim, ne zaman?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI H. YUSUF KARABABA – Eğer Medisten geçerse bu temmuz ayı içerisinde bu konunun yasallaşmış olacağını ümit ediyoruz.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Teknik olarak sistem aslında...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI H. YUSUF KARABABA – Teknik olarak o yazılım bir yıl sürer, en az bir yıl sürer çünkü o yazılımın bütün analizleri yapılacak, ihalesi yapılacak.

Yine AB müktesebatıyla ilgili olarak: Aslında bu benim uzmanlık konum değil ancak değinilmeyen bir konuyu dün ifade etmiştim, burada tekrar ifade etmek istiyorum. Yeni tasarıda yani yeni çalışmada, 27’nci bendinde “Taraf olunan anlaşma veya sözleşmelere göre bu kanun kapsamındaki silahların edinimi, taşınması, bulundurulması, transferi, el değiştirmesi gibi hususlarda yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerle ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik de Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılmaktadır.” Yani yeni bir durum olduğunda bunun da düzenlenmesine imkân getirildi.

Taşımayla ilgili olarak bir rakam sormuş sayın milletvekilimiz. Taşıma 322 bin 218, bulundurma 288 bin 620; bu, polis bölgesi. Yivli tüfekler de 4.423. Toplam 615.261, polis bölgesi.

Kanun sistematigiyle ilgili olarak birkaç şey söylemek istiyorum. Sayın milletvekilimizin dediği gibi, bu kanun sistematigi içerisinde -belki eldeki metinde “Tanımlar” maddesi olmayabilir- 2’nci maddede “Tanımlar” maddesi var, bu “Tanımlar” maddesi de alfabetik sıraya göre düzenlenmiş olduğundan “a”dan başlıyor. Onun için de 2’nci maddeye baktığımızda, dolayısıyla “Alarm-uyarı silahı”ndan başlayarak devam ediyor. O teknik detayı arz edeyim.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) - Bir şey söyleyebilir miyim.

Hakikaten bu sizin uzmanlık alanınız olması itibarıyla ben çok büyük saygı duyuyorum, fakat şimdi bu eğer böyle öngörülüyse o zaman yasanın 1’inci maddesinde bunun da yani sınıflamanın alfabetik sıraya göre yapıldığına dair de bir cümlelerin olmasında büyük fayda var. Çünkü sistematigi bilelim, yani okuyucu bunu baştan bilsin. Bu, bir.

İki: Alfabetik sıranın dışında bir başka hata da şu: Bakın, burada parça tanımı yapılıyor. Silah sınıflandırmasının içine parça tanımı girmez. Ne geliyor mesela burada? (g) şıkkı: “Balistik önemi haiz parça.” Yani silah sınıflandırmasının içerisine parça tanımı girebilir mi? Bu silahın bir parçası. Dolayısıyla benim itiraz ettiğim nokta bu Sayın Karababa. Yani, sınıflamanın, o zaman esas, odak noktasını da yasanın o “Tanım” bölümünde bir cümleyle ifade edin, “Alfabetik sıraya göre yapılmıştır.” deyin.

Artı, bir şey daha söyleyeyim: Bakın, “demirbaş silah” diyor. Bu bir teknik tanımlama değil, teknik tanımlamanın içine “demirbaş silah” diye bir kavram sokuyorsunuz. Demirbaş silah, idari bir kavramdır, teknik bir kavram değildir. O zaman diyebilirsiniz ki “İdari yönden şöyle sınıflanır, teknik yönden böyle sınıflanır.” filan şeklinde... Yani bu sınıflamanın bir şekilde, normal, Aristo mantığına göre düzenlenmesinde fayda var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Ramazanoğlu.

Ben tekrar sözü hemen Karababa’ya vereceğim.

Sayın Ramazanoğlu’nun bazı güzel önerileri olduğunu ben düşünüyorum ama şunu söyleyeyim: Tabii “Tanımlar” hem bizim yasamızda hem uluslararası yasamada çok yerleşmiş bir konvansiyondur, alfabetik sıraya göre yapılır, oldukça yerleşmiş bir kural.

Sayın Karababa’dan istirhamımız hızlı bir şekilde toparlaması olacak çünkü iki tane oylama yapıp bitireceğiz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI H. YUSUF KARABABA – Tamam efendim.

Hemen ben de hızlıca gelen konulara geçiyorum. Bu, bar, pavyon, gazino, gece kulübü gibi alkollü içki tüketiminin yapıldığı, münhasıran eğlence için faaliyet gösteren yerlerle ilgili olarak sınırlama getirildi. Ayrıca, valilerimize bu konuda, yetkilerinin genişletilmesi konusunda yetki verildi. Yine, aynı şekilde, meskûn veya gayrimeskûn olsun, insanların toplu olarak bulundukları yerlerde herhangi bir silah atımıyla ilgili olarak cezai müeyyide getirildi.

Bu kategorilerin yokluğuyla ilgili ben tekrar başa dönmek istersem, yine kategorilerimiz mevcut ancak bu, ateşli silahlar kanunu olmadığı için bütün yasa yapıcı veyahut da tasarımı yapan, tasarımı düzenleyen Hükûmet temsilcileri, Hükûmet bu şekilde

düşündüğü için ihtiyaca binaen... 1'inci kategoride ruhsata tabi olan silahlar, 2'nci kategoride olanlar yasak olanlar -yani otomatik silahlar burada yasaktır- 3'üncü kategoride olanlar izne tabi olanlar, 4'üncü kategoride olanlar bildirim tabi olanlar. Ki bunlardan zaten 1, 3 ve 4 tamamen ateşsiz olan silahlardır, ki 2'nin içerisinde yasak olanlarda da ateşsiz olanlar mevcuttur.

Yine bir diğer konu, 7'nci maddenin (1)'inci fıkrasında yalnızca 1'inci kategorideki silahların ruhsatlandırılacağı hükmü mevcut. 1'inci kategori otomatik olmayan silahları içeriyor, bunu paylaşmak istiyorum. 12'nci maddenin (2)'nci fıkrasında ruhsatların gerektiğinde geri alınabileceği düzenleniyor. 7'nci maddede "Edinim şartlarını kaybedenlerin ruhsatı iptal edilir, silah muhafaza altına alınır." hükmü mevcuttur. Yine, fiziki tedbirlerin mevcut olması hâlinde ruhsatlandırılacağıyla ilgili olarak ibareler mevcut.

Yine bir diğer konu, silah ediniminden önce ruhsatın verilmesi gibi bir mevzuat söz konusuydu direktifle ilgili olarak. Şu anda da zaten evet, ruhsat, silah edindikten sonra veriliyor ancak ruhsat şartlarını haiz olup yerine getirenlere sadece belge olarak, ruhsat belgesinin sonradan düzenlenmesinin teknik sebebi şudur: O silahla ilgili veriler o belgeye işlenmek zorunda kaldığı için bütün şartları yerine getirenlere belge veriliyor. Silah alındıktan sonra o belgenin işlenmesi gerçekleşiyor. Ancak, yine bu mevzuatta eğitim şartı olacağı için, bu eğitim şartı da yerine getirilmesi gereken kriterlerden olacağı için eğitim, sağlık, diğer bütün şartlar yerine getirildikten sonra edinim izni alan kişiler ondan sonra silah alıp silah ruhsata bağlanacak. Bunları o zaman kısaca ben arz etmiş olayım efendim.

Sayın milletvekillerimizin bütün önerilerini yazılı olarak not aldık, değerlendireceğimizi arz ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Karababa.

Zannederseniz başka söz isteyen yok.

Tabii, o şey önemli, metne girmesi gerekiyor; hangisi yasak, hangisi beyana, hangisi ruhsata tabi, gerekçede olan kısım.

İki tane oylama yapacağım.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) - Başkanım, bir istirhamım olacaktı.

BAŞKAN – Çok az vaktimiz var. Hemen lütfen Sayın Ali Şahin.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Bu az önce sunulan sunuları e-mail ortamında eğer paylaşabilirlerse arkadaşlar, orada güzel bilgiler vardı.

BAŞKAN – Tamam, onu uzman arkadaşlarımız takip etsin.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Müsaade ederseniz...

Ben çok teşekkür ediyorum değerli bürokratlarımıza. Ancak birtakım verileri almakta hakikaten zorlanıyoruz, aynı şey işte bu bireysel silahsızlanma için de geçerli. Başka konularda da mesela... Ben her ay başında kadına yönelik şiddetle ilgili açıklama yapıyorum ama verileri Bianet'ten alabiliyoruz, orada bir sıkıntı var. O yüzden ben bu yazılım konusunun öncelenmesini de gene dikkatinize sunayım istiyorum çünkü "bir yıl yazılım" deyince kanunun çıkması, ardından yazılımın yazılması gene 2015'leri bulacak. Bir an önce o istatistiksel bilgilere ulaşmamız...

Çok teşekkür ederiz, sağ olun.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

Komisyonunda ifade edilen görüşler doğrultusunda Komisyon raporunun hazırlanması ve İçişleri Komisyonuna sunulmasını oylarınıza takdim ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hemen ikinci bir küçük husus var toplantımızın başında da söylediğim gibi. Bu toplantıda Avrupa Birliği Uyum Komisyonumuzun yurt dışına yapacağı bazı gezilerle ilgili yetkilendirmeye ihtiyacımız var. Ayrıntılı metni dağıttık. Bunlar İstanbul'da yapılan bir toplantı. Belçika Brüksel'de, İrlanda Dublin'de, Litvanya Vilnius şehrinde, yine Litvanya Vilnius şehrinde, Kosova ve Makedonya'da yapılacak toplantılar. Burada isimlendirme yoktur, sadece yetki vardır, Başkanlık Divanına yetki veriyoruz okumuş olduğunuz gibi.

25 numaralı Karar'ı oylarınıza sunuyorum....

NAZMİ GÜR (Van) – Başkanım, bir dakika...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gür.

NAZMİ GÜR (Van) - Sunmadan önce bir şey söylemek istiyorum. Tabii, üçer kişilik gruplar hâlinde temsil sağlanacak.

BAŞKAN – Değişik, sayılar değişiyor. Her seyahatte sayılar değişiyor.

NAZMÎ GÜR (Van) – Bu konuda, muhalefetin temsili konusunda adil davranılması konusunda sadece dikkatinizi çekmek istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, ben de tamamen katılıyorum.

Bunu oylamaya sunarken, muhalefetin adil bir şekilde temsilini dikkate alarak karar vermesini Başkanlık Divanının oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çok teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 12.30